ЛДУНЛРЄ

ДЄ

ЛУКРУРЙ

МОРЛЛИЧЄЩЙ

ДЄ ФОЛОС

ШИ

СПРЄ ЙЄСЄЛЇЄ

ПРИН

ДОСІѲЄЙ ОБРЛДОВИЧ

ЛТОКМИТЪ

ИРЪ

Акум л лимба Дако-Романїаскъ традусе прин Пърінтеле ДИМИТРІЄ ЩІКИНДЕЛЛ Парохъл Бечкерекъзлъй мик.

ПЛРТЕ ЛТЯЙ.

ЛБУДЛ

да Крѫяска Тупографіе л Оуніверситъцій Оунгъреций. 1808.

II 88979

Де тоате чѣле, че требуеск вѣцій те сѫргуѫце:
нѫр май вѫртос минтѣ та о ѣѫерцелуѫце.

Сократ.

inv. 3227

III

ДЕ БОН НЕМ НЪСКЪТЪЛЪЙ

Ш И

ЛНЛЛТ ЛЕЪЦЛТЪЛЪЙ

ДОМНЪЛЪЙ ДОМН

ГРИГОРІЕ ОБРЛДОВИЧ

ШКОЛЛЕЛОР

ДЕСЪПТ

ЛИЦРИКТЪЛ ТИМИШОРИ

ДИРЕКТОРЪЛЪЙ КРЕЕСК

ХОНОРЛТЪ.

IV

ДОМНУЛЕ!

Ын нуме кноск май маре черере а ун-
нуй ом бун, декэт а фи ун кэмпуй
ачела, унде поате не импедекат ну-
кра пентру фолосул оменирей, па-
трїей ши нацїей сале. Тот омул,
каре си кэутэ кале де а вени ла стат
алукра пентру интересул Публик,
пентру бинеле комун, симте дато-
рїа ачаста а унуй ом бун: нумай
акэ ну е дестул а о симци, чи а

о ши имплини. Кѹ дѹрере кѫѹта
Нацїа Романѣскѫ їн тимпѹриле тре-
кѹте, ши сѹспинѫ адѹкѫндѹший а-
минте де вїтреци, кѫрора аѹ фост
акрединцатѫ їнформацїа прѹнчилор
ей: Кѹ ацептаре астѫдѹй рѫдикѫ а
нимиле сале кътрѫ оун ом, кѫрѹй
сѣ аѹ амплинит пофта лѹй чел май
фїербинте асе май адаоце кѫмпѹл
актївїтатей кътрѫ дїлікта Нацїа

са

VII

са Романїаска. Дин фаптеле Тале
спре кълтъра Дїректоратълъй а Слъ-
витълъй Регемент Валахїш = Іллїріш
дївїнеазъ їа л ТИНЕ омъл чел де
демълт ашептат; л ТИНЕ їа нъ-
дъждъїаше оун тъмъдъиторїй а тъ-
тътъror акъзърй, ши л ТИНЕ їа
цине а фи гъсит кънда оун ОМ,
а кърй номе се нъй пиче лделънг

дин-

VIII

дин инимъ, чи къ бъкъріе тот дѣ-
ъна сел реколескъ.

Лисе нъдеждеа нъ аре лкъ реа-
литате, ничй стѫмпъръ пофтеле
иниими, пѫнъ че нъ пъне ан лплини-
ире: Де ачеа дъмй лїбертате а а-
рътта симцириле меле де ТИНѢ, ка
де оун ом ан а къръй кънощинце а
лтра тотдеъна воїос меам лдемнат,
къчй ам къноскът л ТИНѢ ом де

плин

плин, ши де мынъдъчереа ндрептъ-
ри прънчилор бине ндвцат. Нъмъ
ндоеск ев амъ поне кизеш петръ
тоате лъкръриле ачелъ, а кърора на-
дежде ымбъкъръ Нацїа Романїаскъ,
къчи коноск афи аплекареа Тя кътръ
ea май маре де кът ар потъ асе те-
ме, ка се нъсе ндоаркъ недеждеа ^
дешертъчъне.

Асе

Асе Тѫ адеамнзте ла тоатѫ остенеала, ши принде тоате миж-
лочириле боне а сатїсфаче нздежделй Нацїей, апринде кѫ єѯемплѫл Тѣѫ ши инимиле алтора, ка мѫнз де а-жѫторю Цїѳ се апрѣднеѯе, ши адѫ кѫндва ши оуниреа капетелор лѫмина-те, какѫ потерй комѫне, сесе адѫкѫ попорѫл чест неглект а калѣ кѫл-тѫри май департе, се фїе де олатѫ-

ре

ре челор лалте Націй, каре лъй лкъ
сънт датоаре мълцемире пентръ лъ-
мина, къ карса єле лъческ, ши аша
вей репорта мълцемирѣ тътърор ро-
мънилор.

Л семнъл мъ неспъсей драгостей
меле кътъ ТИНЄ, ши а прецъирей
Персоней ТАЛЄ, примесче къртичика
ачаста, карѣ є фръктъл Оункїълъй
ТЪЪ: ши пре каре л лимба Дако-
Рома-

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Романїаскѫ традѫсе єѳ хонорѫлѳй
сѫѫ дѳвовѣѯ, атребѫинцѣѯео афо-
лосѫл Нацїей; Примїеще Дедїкацїа а-
часта ка о мѯртѫрїе а оумилинцїй
меле кѯтрѯ оун Ом, а каре єѳ
мѫлт сѫнт акрѣѯѫт.

Цїкїндѣлл.

Анаин.

ЛНЛИНТЄ КЎВЪНТАРЄ.

Мълїерѣ кънд наше рабдъ маре дорѣре, карѣ допъ че ав нъскът, зевйтъ, ши се бъкъръ, къ сав нъскът дин трънса ом пре лъме. Омъл зидирѣ лъй Домнезев! кареле май наинте нъ єра: акъма ав венит ши єл л лъме, лъ къ тоате ной, микъц, слаб, фъръ де ръутате, ши лтрв чѣ май маре нецїинцъ, ши пентръче ав венит єл аичѣ; ав доаръ нъмай ка се плънгъ? ши съсе мънчаскъ? адевърат: къ трѣбе съ ши плънгъ, ши сесе кинъе, ши мънчаскъ: нимика май поцин, єл нъсав нъскът нъмай ка се плънгъ. Прин мълтъ остенѣлъ ши портаре де гриже а милостивилор Нъскъторилор лъй пентръ джнсъл, се хрънѣше, ши се пъзѣше, пънъ кънд поцинтел лчепе а крѣше, стъ лпичóаре, ши лчепе а оумбла, нъ мълт допъ ачаста се лваце а алерга, ши де ачи

исе

XIV.

ИГЕ ЛЧЕПЕ ВРЕМѢ ДЕ АСЕ ЖѪКА, ЛТРѪ КАРЕ О-
МѪЛ НОСТРѪ АЧЕСТ МИК АША ЮБѢЦЕ ЖОКѪЛ,
КЖТ, СЕ НѪ ФЛѢМЖНЗѢСКѢ ШИ СЕ НѪ АДОАР-
МѢ, НИЧЙ ОДАТѢ НѪ АР ЛЧЕТА ДЕЛА ЖОК.
СѢЛ ЛѢСЕМ КѪ ДОМНЕZЕѪ, ЛАСЕ СѢСЕ ШИ ЖОАЧЕ,
КѢ АЧАСТА ПОФТЕЦЕ КРЕЦЕРѢ ЛѪЙ, КѢ ЖѪКЖН-
ДѪЕ, СЕ ЛВАЦЕ А ВОРБИ, КИЛИНЕ ЛѪКРѪРЙ А
КѪНОАЦЕ, ПРИН АЧАСТА ТРѪПѪЛ ЛѪЙ ЧЕЛ ТЖНѢР
МАЙ БИНЕ КРЕЦЕ, МАЙ ЛЕСНЕ МИШКѢТОРЮ КѪ
ВИРТѪТЕ ШИ МАЙ ТАРЕ СЕ ФАЧЕ, ЛАСЕ СЙ МАЙ
ТРѢКѢ ЛКѢ АША МАЙ ВРЕ ОУН АНН, АПОЙ А-
ТѪНЧѢ ВА ВЕДѢ ШИ ВА КѪНОАЦЕ, КѢ НѪ САѪ
НѢСКѪТ НѪМАЙ ПЕНТРѪ ЖОК, ФЇИНД ЄЛ Л WРЙ
КАРЕЙ ПЛАЧЕ СТАРЕ, ЛЙ КЛѪТѢ СѢ ЛѢЦЕ МѪЛ-
ТЕ ДЕ ТРЕБѪИНЦЕ ШИ ФОЛОСИТОАРЕ ЛѪКРѪРЙ,
ДАКѢ ВОЖЦЕ СЕЙ ФЇЕ БИНЕ Л ЛѪМЕ, ШИ АЧАСТА
ФІЕЦЕКАРЕ ВОЖЦЕ ШИ ДОРѢЦЕ.

Тот ОМѪЛ ТРЕБѪЕ СЕ ЛВѢЦЕ, ШИ СЕ ЦЇЕ
ЧЕВА, ОРЙ КАРЕЙ ВА ПЛѢЧѢ МѢЕСТРЇЕ, САѪ Л-
КѢЦѢТѪРѢ, САѪ ЛѪКРАРЕ, ШИ ЛТРѪ АЧѢА КѪ
ЮБИРЕ ДЕ ОСТЕНѢЛѢ, ШИ КѪ СПОРНИЧЇЕ АСЕ
ЛДЕЛЕТНИЧИ, КА СЕСЕ АРѢТЕ МАЙ АЛЕС ШИ МАЙ
ВРѢДНИК ДЕКЖТ АЛЦЇЙ, (ДЕ ЛСѪШЙ АЧѢАШЙ
МѢЕСТРЇЕ ШИ КЇЕМАРЕ,) ШИ ПРНН АЧАСТА ПРЕ
СИНЕ Л КЖТ МАИ НОРОКОАСЕ СТАРЕ АСЕ АДѪЧЕ,

ШИ

ши асе поне полте. Ши каре ачаста лплинѣ-
ще: къторъ ачаста де ысте ши бон, де чинсте
ши лцелепт, кът нѹ нѹмай лѹиши ши фамї-
лїей сале, чи ши ла алцй мѹлцй л комѹ-
нѹл сеѹ ажѹтъ, ши бине фаче, ачеста кѹ аде-
върат се номѣце норокос, ши ом фъкъ-
торю де бине л лѹмѣ ачаста.

Акѹма даръ лвъцътурй, зънатурй, сѹ
мъестрїй сѹнт килине, ши де мѹлт нѹмър,
динтрѹ каре фїецекареле допъ аплекъчѹнѣ са
ши допъ цїркѹмцианцїиле, лтрѹ каре се афлъ
оупѹл оуна, алтѹл алта лш алѣце, ши л-
наинте ле л: пентрѹ ачѣл ничй є де требѹ-
инцъ ничй є кѹ потинцъ дела оунѹл а поф-
ти мѹлте мъестрїй, нѹмай омъестрїе се ле
лнаинте ачела, каре вощце лтрѹ ачѣл десъ-
вършит, декът л май мѹлте не ажѹнс, ши
шкїоп. Пънъ аичѣ сѹ зис де ачѣл, че се
кѹвине де чѣ симцитоаре, ши бонъ старѣ
омѹлѹй, каре є май гата, де комѹн ла тоа-
те анималеле, къчй тоатъ фъптѹра кѹ вїацъ
оунеле май поцин, ыръ алтеле май мѹлт,
фїецекарѣ допъ фїинца са се сокотѣце де
сине, ши де пѹи сей, се нѹ рабде фоамете,
ши сѣте, ничй орй че невой ши липсе.

Сѹмѹл

Омъл авънд чъле ъналте ши де бон
нъм нъскуте ковърширй ши дарърй, ъсъши-
те ъсемънъ ши къйинчолсе съфлетълуй къвън-
тъторю, нъсе ъдестълъзе нъмай къ вїаца,
ши къ ъдълчириле симцирилор тръпещй, чи
ъдатъ допъ че ъл ъдъс ши ъл ъшезат ачъ-
сте требуинце ътръ бонъ ръндъълъ, каре,
де ши сънт чъле депре оурмъ допъ прец ши
допъ вредничїе, ъсе сънт чъле дин тъй ши
нелепъдате допъ рънд ши требуълъ, фїинд
къ съфлетъл ши минтъ ши ъцелъцерт нъ-
вор къ тръпъл се ръмже, дакъ ачаста нъсе
хрънъще, нъсе адапъ, ши де нъсева пъзи се
нъ децере, пентръ ачъм даръ ъдатъ допъ че
омъл чел ъцелепт декътръ ачъстъ ътръ не-
фрикъ, ъ одихнъ ши ътръ фъръ де ничй
о грижъ прин мъестрїе сау негоцъторїе, сау
ъ лъкраре де пъмънт сау ашезат, ъдатъ ъй
вине пофта ъцелъптъ, ка ши аса юбире де
ътребаре, ши чъ фиръскъ юбире де цїинце се
о ъдестълъзе, гъндъще, се сокотъще, ъ
сама, прежъдекъ, ътръкъ, ворбъще, ши не-
ъчетат се сокотъще, ши пофтъще ка се лъ-
цъскъ ши се ъмълцъскъ цїинца са, сиш
ъподобъскъ минтъ ши ка сеш ъбогъцъскъ
съфле-

Съфлетъл съ къ аса фирѣскъ бъгъцїе, адекъ къ ацелепчънѣ. Чи мѫхнире! къчи прелѫнгъ тоате ачѣстѣ ачещи фиреши пофтей ай съфлетъляй къторъ цїинцъ, ши лъзцътъръ, дѣкъ се афле атре аша тикълоасе цїркъмцианцїи, оунде никъри нимика бон ничй поате лъзца, ничй аъзи, ясе се атѫмплъ. Ли ѣ е прекъм е ши тръпъляй лъкреме де фоамете, (къчи фомет ѣ стомахъляй ши а съфлетъляй сѫнт оуна) къ афоамете гроазникъ омъл сърак че нъва мѫнка? пътреде мере ши пере сълбатече съ некоапте, мълаю апъницепит, брънъ вїермъноасъ, карне апъцитъ, пѣще стрикат, тоате ачѣстѣ бине ла съ сосит ляй, къчи стомахъл нъ цїе де глъмъ, кѫнд ай бине ла кап, атръ ачеста кип ѣсте ши съфлетъляй, кѫнд ачѣпе допъ ювирѣ де цїинце а афлъмѫнзи, ла не ажънцерѣ адевъръляй, а ацелепчъни ши фолоситоарелор лъзцътъръй, пъне а сине сериманъл съфлет минчиноасе, небоне, ши де въттъмаре адъкътоаре ашелъчъний минцїй сале, ар вои се порнѣскъ кътръ фъкторюл, чи нъ поате де фъптъръй: каутъ пре Домнезеъ, ши афлъ вицелъл, ши алте кипъръй а крединцей дешарте: лѫнгъ ачѣстѣ

ade-

~ (o) ~

Адеӑунгъ врѣме рѫмжне, ши ле цине ка пре
нище домнезей ши ши фъкътори де минуни
ай сей: ши апой требуеск о мїе де ани пжнъ
че сар деспърци де джнсле, ши ачаста нѹ фъ-
ръ де капете спарте, ши крѹнте, повецій де
стригой, де хаале, де врѫжитори, кѹм скот
пре дїаволи ноаптѣ дин апъ, шил тримите
ла оуне локѹрй, кѹм се виндекъ невоиле кѹ
врѫжи, кѹ фармаче, ши кѹ алте дескжнтъторй.
Тоате ачѣстѣ минтѣ чѣ тенеръ, ши сѹфлетѹл
чел не искѹсит прекѹм аѹде, аша креде, даръ
кѹм нѹ ар креде? кжнд тоате ачѣстѣ ле аскѹл-
дела чей май бътржни ши май мцелепцй де-
кжт є ел, дела Татъл ши Майкъса, дела мо-
шѹл ши мама бътржнъ, шъ ачестѣ пентрѹче
кред ачѣстѣ? хей! полтекъ єй л врѣмѣ лор
нѹ аѹ фост прѹнчи, ши ачѣстѣ лсѹши дела
бътржни лор аѹ аѹзит, ши аѹ прїимит; нтъ
лче кип сѹфлетѹл атрѹ не ажѹнцерѣ лцелѣ-
птелор ши фолоситоарелор лвъцътѹрй, адекъ
л фоамете гроазникъ: кѹ минчюнй се хрънѣ-
цце ши се адапъ! ши кѹ ачастъ мижлочире
минчѹниле, крединца дешартъ ши рътъчирѣ
атре оамений се лмѹлцеск, ши кѹ джншїй пж-
нъ ла моарте петрек.

~ (o) ~

Че се луом дарь днаинте дпротива ачещїа? фїещекаре ом кý иним бонь, ши бине дцелепт, лесне поате жичé.

Дсте де требуинць суфлетелор челор тенере бонь, сънътоасъ, ши фолоситоаре хранъ але да, каре допъчé овор гъста, овор куноащé ши кý джнса севор ддулчи, спре тоате, че е дпжнцинат; пътрéд ши дпуцит, севор скърби, ничй вор май вои акъута спре ачкле: адекъ пре джнши ай двъца деспре тоате лукрурile кредиле дцелéпт а гжнди, ши дéкъ се адуче минтé ностръ одатъ ла кале чé дрéптъ, ши пре джнга днаинте а мérце се обичнуаще: атунчé ши сингурь де сине дрéптва оумбла, къ дéкъ се обичнуаще минтé ностръ прин бона луаре де самъ а четири кърцилор ши прин дделунга дделетничире, допържндуалъ дцелепт а гжнди ши а жудека, атунчé ши де ачкалé лукрурй, каре нý лéý четит, ши ва вени дворевъ, е врéдник, кжт де поцин чева а прежудека, Исý де сунт аша, кжт ел нуле поате кý минтé ажунце, ел фърь де сокотé-ал дша лукрурй нусе дтинде, чи ле аскултъ кý бонь луаре де сéмъ, ши се съргуаще, ка сале ажунгъ.

Тот омул воиторю де бине, кжнд аўде, сау четеще чева формос, ши де фолос, воеще, ка фїещекареле, пре каре ел юбеще, ачеа л-сўш се четеск ши се щїе, ка се фїе май бон ши май лцелепт, ачаста дарж сжнтем датори ла тоцй оамени се пофтим, кжчй нека фи ла тоцй де комўн май бине, кжнд вом фи тоци (лкжт ва фи кў потинцж) боний, ши лцелепцй; ши юбиторй де дрептате: пофта меа чеа де тоате зилеле исте, ка ори че воіо чети бон ши формос, ачеа ши юбицилор мїей се лїжртжшеск. Ши ачастж пофтж май таре ар лвїа л скрїиторїй, ши префжкжторїй де кжрцй, дека сар афла пофтиторй де бинеле де комўн націоналиці, каре сар лдўра а плжти. Тїпографилор, (кж ши ей ай гўрж де мжнкаре) пентрў тїпжриреа фолоситоарелор кжрцй.

Матерїиле депре немцїе, ши депре алте лимбй лвжцате, каре се пон аичеа лнаинте: сўнт де май мўлте кўприндерй, кжчй нўмай де о матерїе де лўнг ачети, нўе пентрў фїеще каре, ши сўнт пўцинй де ачеа, карїй пот мўлт чети, жрж лкипўл лўй Адїзон, ши челорлалцй лўй асеменеа, прекўм ай скрисачеа,

~~ (o) ~~

Є пентрꙋ фїєщекареле дела чел бътрѫн, пѫнъ ла чел тенер: трей сав патрꙋ фолїй фїєщекареле поате чети атро ζи, ши де ачѣа тоатъ ζїоа а гѫнди, афаръ де кꙋмва карева севор фи жꙋрат, се нꙋ ѧ екартѣ ѧ мѫнъ. Мораличенй ѧрептъри, Їсторїй пре скурт, фолоситоаре ши де веселїе: прежꙋдекъ пентрꙋ килине пꙋнерй ѧнаинте, каре тотдѣута вин ѧ ворбъ: ачаста ва фи коприндерѣ префачерилор ачестора, тоате кѫте вою кꙋноаще, къ сꙋнт спре лꙋминарѣ миниϲи, ши спре чѣ фъръ де рѫwтате бꙋкꙋрїе а инимїй, спре ѧбонътъϲирѣ ши подоава моралꙋлꙋй, ши тоаче вор фи кътръ съвѫрширѣ чѣ май маре, прекꙋм а омꙋлꙋй Физїческ, аша ши Моралическ: адекъ: а омꙋлꙋй трꙋпеск, ши сꙋфлетеск, кꙋ кꙋвїинцъ ши кꙋ вредничїе, ачѣа вою алѣце, ши челор де олимъ кꙋ мине вою ѧпъртъши, каре цїꙋ къ лева фи плъкꙋт ши юбит: къ ачаста прин искꙋсинце дестꙋл ам кꙋноскꙋт.

КЪТРЪ

КЪТРЪ ЧЕТИТОРІЮ!

Ей мъ бъкър, юбите Четиторію! къ цїй сърбѣще, май таре пентръкъ почю лцелѣце къръциле Домнълуй Досїдей Обрадович, ши мълцемеск луй Домнезеѣкъ сѫмнѣскѫт лѣжмпъриле къръцилор луй: Ачест слъвит ши маре лъминѣторію ал нѣмълуй сеѫ, ка о албинъ юбитоаре де остенѣлъ, тоатъ дълчаца ши есенцїа лцелептелор дълчецърй дин лимбиле челе май лъцате алъмїй ачещїа марй оаѫ сѫпт, ши юбитълуй нѣмълуй сѣѫ спре лъминарѣ минцїй, спре албонъторѣцирѣ иними, спре лъмълцирѣ ши лъторирѣ фаптелор боне, ши спре глорїа оменири, прин дълчаца квинтелор сале оаѫ лпъртъшито, ши аша флорй лвѣк невещежитоаре, де лцелепцїй лъмїй л царина Татълуй Чересk сждите, лѣѫ кълес, ши лѣѫ адънат, пентръ ачѣа се ши кїамъ картѣ ачаста ЛДЪНАРЕ ДЕ ЛЪКРЪРЙ адекъ де лъкърърй лцелѣпте,

ши

ши пре чей де Олимѣ кѹ сине спре мирос
сирѣ драгостїй ши а фаптелор боне кѹ джн-
свле ай ∧подоби бине аѹ воит.

Ѭтъ къ пон цїе ∧наинте ачѣсте флорй пре холда иними тале, каре де юбецй адекърѹл, ши фаптеле боне, сѹвкацїа, саѹ крѣцерѣ тинерилор, ши подоаба Оменири ле ∧рѣдъчинѣзъ, къ ∧ вом та стъ, де те вей сѫргѹи, ши вей вѣрса пре флориле ачѣстѣ апа Остенѣлелор, левей цинѣ ∧ фѹндаментѹл драгостей ши юбири де Оамений ∧цй ва адѹче десфътаре сѹфлетѹлѹй, ши миросѹл ши дѹлчаца Раюлѹй ∧тине, къ ∧пѣрцїа Черюлѹй ∧ вой ѭсте.

Грѣескѹцй адевѣрѹл; ши пъчецва цїе: ши фъкѹтам єѹ кѹ Остенѣла мѣ вре оу̑н фолос; прочетецео кѹ атенцїе, жѹдекъ, нѹте ∧дестѹла нѹмай кѹ ачѣа, че цїе се споне, къ ѭсте формоасе ши ∧целѣптъ Карте, чи чѣркъ, четѣцео кѹ бонъ лѹаре де сѣмъ, де вези ѭсте аша, прекѹм цисе споне, къ нѹс толте де фолос, дѣка тевей ∧дестѹла кѹ лаѹделе че копринде Картѣ ачаста, ши нѹ кѹ мижлочирѣ четири нѹвей фи ∧крединцат.

~ (o) ~

Ам дескрцит картѣ ачаста адоао трѫци, непѫтѫнд де одатѫ ао атїпѫри, кѫ ничй партѣ динтѫю нѫ оаш фи пѫтѫт да ла лѫме, де нѫсарфи адѫрат ачел врѣдник де юбире а тоа-нацїей ноастре, Негоціаторѫл дин ГРЯБЯЩ жѫ-пѫнѫл ХРÎСТОФОР АѪКА, кареле дин неспѫса драгосте, ши дин апринсѫл фок ал рѫвней кѫтрѫ лѫминарѣ нѣмѫлѫй нострѫ атїпѫрирѣ Кѫрци ачещїа ао плѫти. Ачестѫ лаѫде ши мѫлцемите дела ноой, ши дела непоцїй но-стри лѣк а исе да се каде: кѫрѫ мїе ѧмй вафи дестѫл дѣкѫ вою фи акрединцат кѫ тѣй фо-лосит кѫ остенѣла меа, ши де ачѣѫ мѫвою бѫкѫра, жи кѫтрѫ маи маре остенѣлѫ пентрѫ фолосѫл тѫѫ мѫвою депринде.

Примѣще дарѫ, юбите четиторюле! ачастѫ Карте, карѣ нѫ є кѫ мѫна, чи кѫ лцелепчѫне лѫкратѫ, кѫ аша бѫкѫрїе, каре цїо даѫ єѫ, сѫргѫащѣ л лцелепчѫне, ши лфапте боне: спре лаѫда нѣмѫлѫй, спре бинеле патрїей, спре глорїа Фѫкѫторюлѫй челѫй, че тѣѫ ѯи-дит.

Прифѫкѫторюл.

КАПѪА

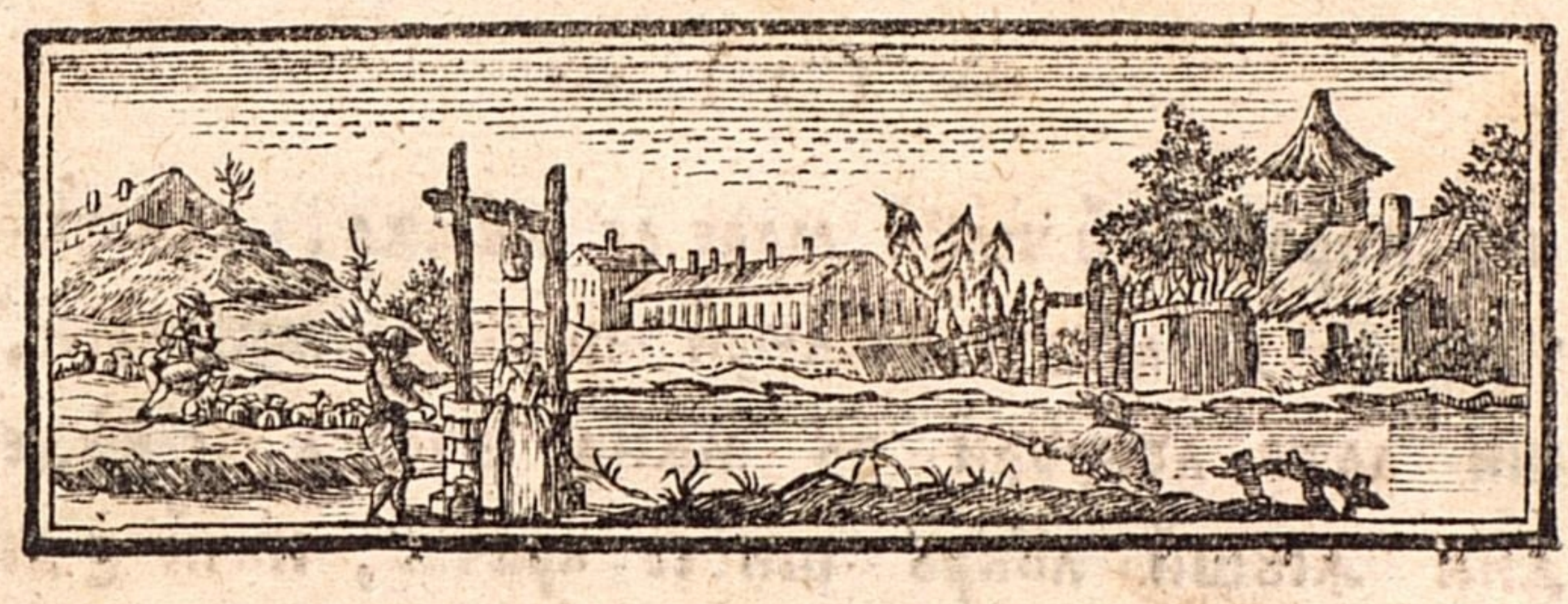

КАПУЛ ЛТЖЮ.

Пентрѫ драгостѣ кътръ лъцътѫрѫ.

Прекѫм се дескилинѣцїе омѫл прин кѫвжнтаре де чѣле лалте некѫвжнтъторе анимале, аша прин цїинце ши лъцътѫрѫ се дескилинѣце омѫл чел искѫсит ши лъцат, де чел че нимика цїе, ши ѥ прост. Сѫфлетѫл фърѫ дестѫлѫ кѫноцинцѫ ши лцелѣцере а лѫкрѫрилор, се афлѫ а старе прѫнчаскѫ: ѩрѫ кѫ кът май мѫлт лцелеце, ши цїе, кѫ атжта май таре се апроппїе де аса фирѣскѫ съвършире сѫ перфекцїе. ѨЩрѫ май вѫртос, кънд ѥ лъцътѫра кѫ овїацѫ фъкътоаре де бине лпрѣѫнатѫ, атѫнчѣ се поате омѫл нѫми лкът ѥ кѫ потинцѫ, кѫ ѥ л съвърширѣ са. Кът сѫнт де фолос лпърцїилор челор марй,

ши

ши нородулуй челуй маре ла нумър, лъцъ-
турите: де мулте фѣлюрй шйинце мъестрій,
ши алте лукрурй ку мъна, ачаста се вѣде
дин лсуший лукру ши се аратъ, ничй є де
требуинце де ачѣсте, ка де нице лукрурй л-
доите, ши некуноскуте пре ларг а кубънта,
дичѣ вом ведѣ л кип, ши нумай єѯемплул
Оменилор челор марй, че се кувине де ма-
терїа ачаста а сокоти.

Алеѯандрул чѣл маре аша єра юбит, ши
лдулчит лъцътура, карѣ о преда Аристо-
тел луй, кът де мулте орй зичѣ, аш май вои
се фїу лтру лъцътурй аша де маре, пре-
кум є Аристотел, декът ѣтру ачастъ потѣ-
ре, стъпънире ши богъцїе, л карѣ сънт єу.
Бируинд пре Дарїе, сау афлат л комоара луй
о лъдъцуе тоатъ ку пїетри скумпе лподо-
битъ, ниме нусе причепѣ, че сар пътѣ цинѣ
л аша де маре прец, ши скумпъ лъдъ-
цуе, лукрурилѣ (адекъ скригориле Кърциле)
луй Омир, ал зис Алеѯандрул.

Оун Курир алергънд, соси, ши ръдикън-
душий мъниле стригъ, О боне ши норокосе
новеле, каре лцй адук, пуртъторюле де би-
руинцъ Алеѯандре! Ачеста, каре токма а-

тунчй

гънчй четѣ кърцилe лъй Омїр, се скълъ, ши зисе лтребънд: че! нъ кълва спре норочире ва фи лвїат Омїр? ел тоате лдрептъриле несъвършите, ши не деплин афи ле сокотѣ, нефїинд каре лѣр пътѣ скріе, ши лдрепта.

Лъгъст Кесарюл ничй одатъ нъ ль сокотит, къ сева дефъйма: чинстинд, ши цїинд пре оаменїй чей лвъцаци ка прїатенїй съй. Л скрисориле сале къtръ Орацїе аша глъмѣще къ ел, ка къ оунъл шїе асѣмене. Ел ль кїемат пре Поета ачеста, сей фїе скрїиторю порънчилър ши сфатърилър де тайнъ, лсъ Хорацїе фоарте ювит фїинд лтръ одихна са, нав врът а прими ачаста: пентръ ачѣа нъ сав мънїат Кесарюл пре ел, чи шаде ши аша лй скрїе:

Септимїе
лци ва спъне цїе,
л че кип єъ де тине
им ворбит фоарте бине,
Ши де тѣй тъ аша фълошит,
ши нъ ай примит,
Де нъ ай врът,
прекъм ай пътът.

BIBLIOTECA ACADEMIEI

Амѣ пѫсѫ цїе
Мнаинте претенїе,
Шентѫ ачѣа єѫ прїатене нѫмѫ почю мжнїа,
Ничй де тине фѫлос амѫ цинѣ.
Ши спре ачѣа, кѫчй Хораціе ничй оун пѣ-
тек дин алкѫтѫирѣ версѫрилор сале нѫй скри-
сѣсе, токма прїетенеще кѫ глѫмѫ не мчета-
тѫ се плжнце.
Поате къ те темй, кѫ тевей рѫшина,
Л времиле депре оурмѫ ате арѫта.
Къ ай фост прїатенѫл мїеѫ,
Ши єѫ юбитѫл тѫѫ.
Юліѫс Апѫратѫл аша аѫ юбит Авѫцѫтѫ-
ра, ши четирѣ кѫрцилор, кѫт таберіле чѣле
май марй нав пѫтѫт ачещій патимй арѫѫ-
тоаре Апедекаре а фаче, ничй пре джнсѫл ал
десбате де кѫтрѫ четирѣ кѫрцилѫр, л миж-
локѫл харцѫрилѫр кжнд л бѫтае саѫ амести-
кат Осташій Апротивникѫлѫй кѫ ай сѫй, аѫ
скріс ел коментаріѫмѫл сѫѫ, адекѫ Історіа
са, кѫ гжнд ка ачеста, ка се фіе а ачелѫм нѫ-
май спре матеріе, каре ар вои Історіа май
пре ларг аѫ скріе, лсе ачаста є кѫ аша фрѫм-
сѣце, ши дѫлче кѫвжнтаре скрисѫ, кѫт ничй
оунѫл нѫ аѫ лдрѫзнит ничй батѫр оун кѫ-

вжнт

вжнт кътрѫ ачѣѫ амай адаога. Нич сав а-
флат скрїиторю ѧтрѫ ачест кип, каре ар
фи ѧдрезнит ачещїй проасте Мїлїтъреще дѫл-
че кѫвжнтаре асе асемъна.

Демокрит Ѧвдирит ѧъсжнд Патрїа
са чѣ богата, ав трекѫт Єгупетѫл,
Єдїопїа, Халдеа, ши Персїа допѫ ѧвъцъторѫ,
ши допѫ че сав ѧтоѫ царъший ѫ Патрїе ла мо-
шїа са, ѧвъиндѫл ай лѫй чѣй ѧпревни кѫ єл
ѧъкѫиторй де аша ѧвкрѫрй ворбинд, ѧл ве-
стирѫ къ ѫасте небѫн, ши фърѫ де минте:
ши кїемарѫ пре слъвитѫл медикѫс Їпократ, ка
съл виндече: Ачеста дѫпъче ав кѫноскѫт пре
ачест ом, съ минѫнъ де ѧвъцътура ши цїи-
инца лѫй чѣ маре ши ѧналтъ, ѧш фъкѫ кѫ
джнсѫл прїетешѫг, ши плекжнд де ачи, ъисе че-
лор че лав кїемат, пре вой ар требѫи ав вин-
дека, царъ нѫ пре Демокрит.

Марко Ѧвреліѫс, нѫмитѫл Фїсософ, се
дѫчѣ адѣсе орй де аскѫлта ѧвъцътѫриле, сав
прелекцїиле лѫй Сеѯтѫс Фїлософѫл. Софїстѫс
Ѧвцїѫс съ мирѫ де ачаста, нѫте минѫна де
ачаста, ѧй ъисе ѧпъратѫл: Ка омѫл чел ѧ-
целепт требѫе тотдѣѫна се пофтѣскъ а ѧвъ-
ца ачѣѫ чѣ ѧкъ ыѫ цїѣ.

Плїнїѫс

Пліній зіс номит чел бърбн, чѣ май маре парте а вїецїй сале ав петрекѫто ла арме: ши атѫ ларептарѣ лецилѫр четъценещй, нимка май пѫцин къ ав скрис пре ларг Історїа Натѫралнікъ, ши кърцй де май мѫлте фѣлюрй, ши неавънд дин дестѫл врѣме де четанїе, тот дѣѫна ла пръжнъ ши ла чинъ авѣ пре оунѫл, каре ай четѣ.

Сцїпїо нѫмитѫл Африкан, ав фост осебит юбитѫрю де четирѣ кърцилор, ши пентрѫ ачѣа де мѫлте ѫрй зичѣ: ничй одатъ нѫ сънт ла май бонъ соцїе, декът кънд сѫнт сингѫр, ничй ам май мѫлт лѫкрѫ декът, кънд сънт фъръ лѫкрѫ.

Де ар вои чинева а скрїе нѫмай о парте а оаменилор челор марй, ши слъвицй дин лъпраций, Край, ши Принцй, пънъ ла чел май прост нѣм оменеск, каре прин драгостѣ кътръ лъцътѫрѫ ши кѫ четирѣ кърцилор сав прослъвит, ши кът фолос ав фъкѫт ей нѣмѫлй оменеск, ла ачаста артребѫи мѫлте кърцй, чи аичѣ се фаче нѫмай о адѫчере аминте де ачѣа, ка съсе дещѣпте чинстирѣ ши пофта кътръ четирѣ кърцилор челор фолоситоаре, ши драгостѣ кътръ цїїнце: ши пентрѫ ачѣа

дин

дин чѣле ненумърате ѣѫемплурй нумай оунул де Аристотел.

Ачест Філософ ау фост лъцъторюл луй Алѫандру чел маре, оученикул, се ѯик романѣще дїсципулул стъпжнири сале мулте лпърѫцїй ши нороаде ау супус, цр лъцъторюл суфлетеле ши минциле оаме илур челур лъцацй. Стъпжнирѣ луй Алѫандру лтру лъуш оурмъторїй луй ау лчетат ку тотул, ши ау перит лтру ачѣле патру суте де ани лоурма луй, Цр Аристотел ау стъпжнит нунумай преste чѣле єлліно-гречещй, чи ши преste чѣле крецинещй ши махометанищещй суфлете ши гжндурй, лтот локул оунде ау фост лъцъторй дупъ доаш мїй де ани лоурма морци сале. Ши ши акума, дѣка ау ши лчетат аша монархичѣціе а стъпжни, прекум май наинте ку осутъ де ани, ку тоате ачѣстѣ ау ръмас ши пжнъ лѫїша де астъзй лтру лналтъ чинстире, лтру лдрептарѣ лцелепчуни, ши а лъцъторй, ши ва ръмжнъ пжнъ лвѣк.

Алѫандру ши оурмъторїй луй ау фъкут де оміе де орй май мулт ръу декът бине, прекум нороаделур лор, аша ши челор дерин

преж-

прежъвъл лър, не лчетат бътжндъсе, жънгîинъсе, ши лпъцинжнд нємъл омънеск, ка ницé лъпй флъмжнзй, кжнд лтрă лврео търъмъ де ой. Ир Аристотел ав лъцит потрĕ са фър де фок, фър савїе, ши фър де ничй о арм: ши че є май мълт, фър де ничй о анадем, ши афърисанїе, єл ав черкат, ши ав къвтат адевървл лъкрърилор, ав деские окїй съфлетълвй ши а минцїй, ши ав арътат лор че є бон, ши че є рăв, чей бона норочире ши бона ржндъалă: че є търбърарĕ, ши нержндъала, кв оун кювжнт, че є допă натър ши лцелепцĕще бон ши формос, че є реў ши оуржт. Чи деав ши фост єл прăсит, сав нжскът дин нємъл лъй Ескълапїе, тоате цїйнд, домнеzев нв ав потът фи, кăчй ничй Ескълапїе ачаста нв ав фост, макар де лав ши цинът о врĕме де аша.

Ачест прĕ слăвит ши мърит, ши маре ом лъмĕ ачаста, ав фост мъри сале бон, ши де о неспъсă драгосте драг соц, ав юбито нв нъмай пжнă ав фост вїе, чи ши допă моартĕ ей, ка прео домнеzеире. Кът ав фост єл милостив, ши бон татă ши нжскторю, се поате ведĕ дин моралника Фїлософїе

софїе а лъй, карѣ ау фъкуто ел пентру Фї-
юл съу Нїкомал. О скрисоаре микъ, карѣ Фї-
лїпп Татъл лъй Алеѯандру лъй Аристотел
скрїе, кїемѫндъл сей лъѣце фїюл, май мълт
тъ чинсте ли фак декѫт тоатъ остѣ лъй,
върсарѣ де сѫнце, ши кѫ лсъш съцата ѧ
кътае лпънсъл окю ачаста є: Дела мине Фї-
лїпп кътръ тине Аристотел санитате.

Лцй лшїинцеѯ, къ ам оун фїю, єѫ мъл-
цемеск домнеѯеилор, нѫ атѫта пентръкъ ми-
лау дат, чи къчй ми лау дат пре врѣмѣ
лъй Аристотел, ам нъдѣжде къл вей фаче
врѣдник моштениторю мїе, ши Краю ал Маце-
донїей вредник. Фїлїпп нѫ ау шїѫт кѫмва
арѫта омълъй лчестуѧ драгостѣ ши мълце-
мирѣ са, датуау богъцїй, нѫ рѫдикат ста-
тъѫ, ши ау порънчит де сау ѯидит де изноу
тоатъ четатѣ Стагїр, атръ карѣ ера нъскѫт,
Аристотел лтъринд, кѫмкъ вїецуирѣ дрѣптъ
кѫ чинсте, ши фъкътоаре де бине є лъй До-
мнеѯеѫ плъкѫтъ, дарѫ приносъриле ши жерт-
вele анималелор, адекъ сѫрбѣцile живинилор,
ши чѣ динафарѫ помпѫ, ши церемонїе а Бѣ-
ричилор сѫнт домнеѯеирїй кѫ тотул лъкрърй
нетрѣбниче. Шн пентръ ачаста ау рѫдикат

пре сине ѯарвъ, ши кредінцъ дешартъ. Невржнд даръ се факъ Ядїнїании ачѣа небунїе, карѣ о фъкусе кѫ Сократ, сау скълат де ачи ши лѫ трекѫт л четатѣ Халцис, оунде лѫ ши мѫрит ла аннѫл 322. лнаинте де Хрїстос, ла дой анній допъ мортѣ лѫй Алеѯандрѫ, ла ал 63-лѣ анн ал вїецїй сале. Диндрѫ чѣле май де кѫпетенїе кувинте алѫй ачѣстѣ сѫнт:

Оун ом флекътиторїѫ ворвинд мѫлте, лѫ лтребат, се нѫй фїе спре гревтате, нѫ єщй; рѫспѫнсъ: поцй ворби, кѫт лцй пасте вом, кѫчй єѫ нѫте аскѫлт, се фим пріятенй лѫй Сократ ши лѫй Плато, лсе м ай мѫлт адевърѫлѫй лѫй. Оун тенър цїиндусе маре, лаѫдѫндусе, кѫ є де слъвитъ рѫденїе. Сау нѣм, даръ єщй тѫ врѣдник де ачѣа? лѫ лтребат. Кѫм є фѫмѫл, ши лтѫнѣрекѫл окилор, аша є сѫфлетѫлѫй патима, фачерѣ де бине є флоаре формосе, чи кѫ граба вей цежѣце, пре сине нѫ требуе нимене нічй асе лаѫда нічй асе дефѫйма, нъдѣждѣ є висѫл омѫлѫй децептат. Нѫ кѫѫта ла непотинца омѫлѫй, чи ла оменире. Рѫдъчина лъцътурій є амаръ, лсе родѫл ей є дълче. Каре л фапте боне, ши л лъцътуръ кълъторѣще,

ще, тотдѣуна лнлинте се кауте. Омул чел
бон, ши лцелепт, є дескилинит де чел реу,
ши не лцелепт, ка ши чел віу ши сѫнѫтос,
де чел бетѣг ши морт. Пріетешуґул є оун
сѫфлет л доаw трупурй, лвѫцѫтура лтру бо-
на норочире слѫжаще спре подоабѫ, ыр лˆ
ненорочире спре мѫнгѫере. Фїлософїа сау ю-
бирѣ де лцелепчуне лваць, афаче де бонѫ вое
ачѣа, карѣ алци ку дѣсъла фак. Фачерѣ де
бине стѫ ла мижлок.

КАП II.

Пентрŭ килиме Історїй пре скŭрт.

Їсторїа пиште номе Греческ, ведере де штампăриле, каре нисе пон лнаинтє окилор.

О Історичаскъ скŭртъ повєсте, лесне съ поате цинє л минте, ши аскŭте май вжртос минтє прінчилор челор тинерй, пържндŭлисе лесне лцелегътоаре лвъцътŭръ мораличаскъ, карє штржнса се поне лнаинте, ле дъ лор окажїе дрепт а жŭдека ши а прежŭдека де лŭкрриле оменещй, ши лкъ ле май дъ лор бон гŭст, ка се поатъ симци ачєя, че є формос ши бон, аша кът пŭцинтел кже поцинтел се фак май спорничй де пот, ши алте май лŭнцй повестирй фъръ остенєлъ цинє л минте, ши лорŭшй де аколо регŭле де портаре, ши де вїецŭире а скоете.

О Їсторїе скŭртъ адєсеорй поате фачерє де бине, карє штржнса се кŭпринде кŭ май маре

маре лъкраре, ши потере а инима чѣ тинерѣ арѣдѣчина, декът кувжнтъл чел лунг ши формос де лчѣшй матерїе скрисе: ла каре требуе мълт ши лналт агжнди. Май адаог оуна, каре є фоарте де фолос ши атръ вїецуире лъудат ши де требуинцъ. Ачест мод а Історїей лваць пре чей тинерй крескуцй, ачеа че сокотеск а пъне лнаинте ши а спъне пре рънд, къ кувїинце, фъръ де кувжнтърй лнаинте, ши фъръ денискарй кувинте лкълчите, кърат ши лесне се поатъ спъне.

Къ мжнїе а адевери, сав мжнїос а аргъментърви чева, нъ є семн, къ чел че адевѣрѣзъ аре дрепт.

Оун ом прост се афла ши ел ла о дїспутаціе Теологїчаскъ а Академїа Оксфорти, ши аскълта къ маре атенціе пре Теолоцїй, карій се дїспътървъ ачи, оаречине ал атрев, пентръ че аскълтъ ел къ аша интересаціе лъкрърй, каре нъле лцелѣце, ничй поате жъдека, каре дин трънши аре дрепт, ши каре нъ? нъ гжнди, респънсе ачела: кумкъ ноой съмѣнїй нъ авем лцелѣцере оменѣскъ, къ щїъ, къ ачеїа, карій стригъ таре, се юцеск, се мжнїе, проклецеск, ши амънънце, сав къ

нъ

нав дрепт, сав кѫ нв цїв че ворбеск, дар ачеѧ, карїй фѫрѫ де ничй Омѫнїе ши америцаре спвн Періодвриле сале, гѫндеск, кѫ свнт май кв менте, ши май бене лцелег лвкрвриле сале.

Май бене се пѫтимѣскѫ пвнга декѫт дрептатѣ, Артїварѯан чел май де кепетенїе Офїцїр, ши юбитвл лвй Арктаѯерксе лпѫратвл Персїлор, черѣ дела дѫнвл пентрв Оарекаре Омилѫ, каре лпѫратвл кв мод дрепт нв ши потѣ да, пентрв ачѣѧ двпѫ че ав черкат, ши ав цївт кѫцй бань свнт фѫгѫдвицй Офїцїрюлвй ачестѫ, де ва добѫнди ачѣѧ че чере, ла кїемѫ, ши лй нвмѫрѫ ачѣ свмѫ де бань ѯикѫндвй, нтѫ ачѣѧ че ай гѫндит адобѫнди, кѫ ев фѫрѫ де ачаста нв вою фи чел май депре оурмѫ, дарѫ се фїв воит спре чѣрѣта, аш фи фост кв тотвл недрепт, каре оунви стѫпѫниторю ничй декѫм нвй ѣсте слобод. Апротивѫ пвнерѣ оменїей ши амѫримй де свфлет, сав ши май бине се ѯик: Контраверсїе хонестатїс ет магнимитатис.

Оун ом сѫрак, дар де оменїе, портарю оуней кѫсй Домнецй ла Мїлав, афлѫ опвнгѫ кв доаѫ свте де талерй: ши кв ав ла-

целес

целес, акъй ысте пънга, одъсъ, ши одътеръ ачелъа, акъй ера, ачела, ка се йсе арэте мъл-цемиторю, ал абїа, ка се примэскъ дечинсте доаозечи де талерй, ан респонс порторюл, къ ел ачэа нъ ар сългъриt, спъне къ нъва ла ниче лун креицарю, ачеста лалт ал рогъ, ши адеълънг абїиндъл, ши дэка възъ къ нъ доате еши къ ел ла кале, арънкъ анаинтэ лъй тоатъ пънга, зикиндъй: ытъцй пънга! нъ е алмэ, нъ ам пердъто ев, дэка нъ врэй тъ семи фїй спре чева мълцемит, ниче ев нъ вою цїе, серакъл ачела се афлъ акъма ал невое, ши ка се нъ търїе, ничй се поарте къ сине пънга стреинъ, ляо 20. де талерй, мълцеми, ши се дъсе.

Пїатра фїлософичаскъ, сав мъестрїа кум се фаче аврял, оун Венецїан нобле, сав де бон нэм нъскът, прїатен бон алъй Косма боарюл Флоренцїей, ал зисе одатъ, ниме нъсе адоаще, къ домнїа воастре нъ авецй пїатра Фїлософїчаскъ, чи мъ рог: апъртъшициминй ши мїе ачастъ тайнъ: вою бъкърос, респонсе Косма: ачаста ысте пїатра мea: ев ничй одатъ нъ фак прин алтъл ачэа: каре почю фаче сингър алъмй, че поате фи астъзй, ничй одатъ

нъ

нѫ лас пре мѫне ѯи, ши лѫкрѫл чел май мик нѫл прецетеѯ, ничй ѧл трек кѫ небѫгарѣ де сѣмѫ.

Ѿмѫл де оменїе кѫ тоцй ѧлй цине борба са. Допѫ че бирѫисе Арапїй махометани Кртирѣ Шпанїей, оун Гавалер тенер Шпанїол се гѫлчеви кѫ оун арап лѫиший асѣмене, се сфъди кѫ дѫнсѫл, шил оучисе, ши ка се нѫ фїе принс пѫнѫ ѧсарѫ, сѫри преспе оун пърѣте а оуней грѫдиний марй, ка свсе аскѫнѯе аколо, ѫрѫ стѫпѫнѫл грѫдинїй, оунѫл дин чей май де кѫпетенїе Арап, превмблѫндѫсе сингѫр прин грѫдина са, ѧа окїе, вени кѫтрѫ дѫнсѫл, шиа ѧтребѫ: че невое ѧй ѫсте? де се аскѫнде ачїа; маре! рѫспѫнсе ачела, чи ѧмй дѫкѫвѫнт, ши кредипце, ши те фѫгѫдѫѫще пре кѫвѫнтѫл ши крединца та, кѫмкѫ мѫвей пѫѯи, апой ѧцй вою спѫне. Ачеста, ѧл адѫсе ѧ каса са, ѧй дѫдѫ пѫне ши саре, ѯикѫндѫй: акѫма те поцй ѧмине ѧкреде, де ай фи фѫкѫт нѫ цїѫ че: атѫнчѣ ѧй спѫсе ачеста тот лѫкрѫл, ѫрѫ дѫпѫ ачѣа ѧл аскѫнсе ѧтрѫ собѫ, фѫгѫдѫиндѫй, кѫмкѫ кѫм ва фи сѣрѫ ѧл ва пѫне ѧтрѫ нетемере. Поцин допѫ ачаста адѫсерѫ ѧкаса ачестѫй

стѫй

стуй ом Ярап пре фїюл луй морт, спуинъ-
дуй, къ луй оучис оундл аша, ши лор въ-
зут пънъ ад сърит л грэдина та, атунчѣ
ачеста порни кэ чемлалцй мулцй ал кэута
прин грэдинъ, лсе нул пэтэрэ афла, ырэ
дупъ че лсерэ, лй дэдэ оун кал лшелат,
ши лй зисе: омуле тенер! тэ ай оморжт пре
фїюл міеу, дар фїиндкъ допъ ачаста ай гэ-
стат л каса мѣ пъне, ши саре, ши цам дат
крединца мѣ къ тевою пъзи, ши сунт да-
торю ачѣм а фаче, чи фуцй де ноапте ако-
перит, калул є бон, ши юте, пънъ лзїоъ
вей вени ла локул нетемерїй ! ! ! —

Маре лсуфлецит фъкъторюл де бине нэ
се супэрэ, ничй се скърбѣше, дѣка нэй
дъ чинева куїинчоаса мулцемитъ. — Тїмо-
леон Коринтѣнул ад избъвит четатѣ Сїракуз
де мунчиторй, ши ашъзъ нородул л слобо-
зенїм чѣ де съвършит а лецилор ши а дере-
птърилор лор. Ачест слъвит ом пънъ ла
аша адынчй бътрынѣце ад ажунс, кът ад
пїердут лумина окилор, ши орй кынд ера
адунаре де нород, четъцѣнїй чей де къпете-
нїе ал дучѣ пре скаунул луй атрэ адынарѣ
аур, ши фъръ де сфатул лор нимика врѣу

луа

лъа лнаинте, одатъ се афлъръ нице негжн-
диторй ши фъкъторй де нимика, ши лче-
пъръ лнаинтѣ атоатей адънъри спре ачест
де комън сау де обще фъкъторю де бине
пентръ нимика ал хъли, тоцй челлалцй се
мжнїръ фоарте таре де ачастъ неплъчѣре,
ши къ мжнїе дрѣптъ лфокацй апъкаръ де
гръмаъй пре ачей фъкаторй де нимика, лй
адъсеръ лнаинтѣ бътржнълъй, шил лтребаръ
кум воліце ка сесе педепсѣскъ ачецїл? вою,
ка ничй оун пър. депре капъл лор се нъ пъ-
тимѣскъ, респънсъ маре лсъфлецитъл фъкъ-
торюл де бине, Домнезеў сау милостивит
спре мине, ши маў алес де скълъ, сау ин-
струмент: ка сесе лтоаркъ воло слобозенїл
воастръ; ши ачѣл нъ ар фи дрѣптъ слобозе-
нїе, де нъ ар кътезафїецекареле четъцѣн пж-
нъ ла чел май мик, спре реъл, каре ши лтръ
мине ла беде, а стрига.

Омъл чел май десфржнат нъмай дева фи
чева къ минте, лй каўтъ де лша къреценїе,
сау хонестате асе мжхни: — Пре врѣмѣ лъй
Карол ал доиле Краюл Англилор, десфржна-
рѣ обичаюрилор лтре нъртѣнїй Принцълъй а-
честъл фоарте ла маре трѣптъ се лнълцасе,

кз

къ ши сингър Краюл ера чел дин тжю атръ
ачест роваш. О либовникъ (дръгъце) а Кра-
юлуй фоарте фръмоасе се причи оаре пентръче
къ джисъл, аша пентръ ка сей ръсплътѣскъ
(сей атоаркъ жалба пентръ ръшине) ку а-
рънкат кътътура окилор ѣй спре оун прост
чи къ бон кип, ши фоарте формос Гвардіст:
а ау сокотит, къ орй кънд ва мишка а
къ капъл, къ ачеста ва фи гата, адатъ а
алерга ка флъмжндъл ла панкове, аъ се а-
флъ ашелатъ, ачела адеаунгъ врѣме се фъчѣ
а ну ацелѣце, че се волце: чи ка кум сар
гънди вре оун ръс (глъмъ) афаче ку джн-
съл, атот кипъл се ферѣ дин кале: ъръ да-
къ възъ къ ачѣа де оарече фъръ де ничй о
глъмъ се гъндѣце, ши фъръ де ничй оун
воеск, ау ва: дела джисъл се чѣре, атъинчѣ ау
ръспънс ѣл, кумкъ ѣл аре ал съу дълче соц,
къръм ау чинстит инима ши съфлетъл съу:
ши де алта пре лъмѣ ачаста ничй вой съ
цїу, ничй се ард: ши токма де арфи вензс:
карѣ ау ѣшит дин спъма Марїй. Ачаста се
ръшинъ, аце фїинд де бонъ инимъ ши ацѣ-
ацѣре, се минунъ де крединца омълуй ачѣ-
стуа: ши дупъче сау апъкат ку Краюл, ку

пове-

BIBLIOTECA ACADEMIEI

повестит тоатъ Їсторїа, Краюл се миръ де аша раръ атжмпларе: май кжртос ла аша кжрте не афжнатъ, лаў кїемат пре джнсўл ла сине, ши лаў атребат ысте адевърат? мъртўриси ачеста къ є адевърат, токма аша ысте: кътръ ачѣа май спўиндўй къ є де маре нѣм, ши акўм ысте ân старе микъ. Кўртѣнїй нўсе потѣ опри де рже, ши нумай че ашепта, ка май наинте се ачѣпъ Краюл, асе Краюл че зисе: нўе лўкрўл ачеста де рже, къ дрѣптей хонестатей (кўръценїей, саў пъзирей де крединце) ânалте чинстирй се кўвин, ай лъўдъ âтрѣга лцелепчўне, шил ânзлцъ ла о домнїе форте формоасъ. —

Кў моду саў кип нетребўит ничй челўй май маре непрїатен ши дўжман нўсе кўвине нич се каде ай ръсплъти. — Папїрїўс Карбо Консўлўл Романеск фїинд аплетит ши лкўркат атрў недрѣпта оучидере алўй ал доилѣ Африкан. Лїцїнїўс Красўс аў фост рзндўит се черче ши се испитѣскъ ши âфае тоате стржмбътъциле оучидерїй алўй Африкан, ка сасе педепсѣскъ ачеа кў моарте: Ачеста ера маре дўжман алўй Папїрїе, ши фоарте кў бъкўрїе пофтѣ ка сел поатъ афла ân винъ, ка сел

мътўре

мътуре дин лume, лсуший ачестъший оун рок де алуй Папїрїе, каре ера фоарте нъкъжит де джнсъл, лй адусе пре аскунс олъдъцуе кз скрисориле луй чъле де тайнъ, лтрз карть, зичъ: къ севор афла тоате арътъриле а стржмбътъцїй луй, ши вина луй: Романъл де чинсте фїинд, мъкар де ши ера маре дужман ачелуй, тътуший се скърби а лтребуинца аша мод спре оучидере ши мартъ ачелуй, къруй алминтриле лй пофтїй моарте. Ши лдатъ пусе пре робъл лфїаръ, шил тримите кз недеспечетлуита лъдуце аша кумаз адусо, ничй атингжидусе де джнса, цръ лнапой ла стъпжнъл съз, май воеск, зиче: ка непрїатенъл мїез (ши поате фи) виноват де морте, се скапе де педепса жудекъцїй, декжт кз мод нетребуит се исе афле вина, ши се фїе оморжт, саз се исе пїарзъ вїаца.

Драгостъ фръцаскъ л чть май маре гжлчавъ саз сфадъ, ши пизма саз зарва оунъл лпротива алтуй, пентрз орй карть добжндъ саз интерес, саз пентрз врео юбире де нескарй домнїй, дека сжнт фраци, кз бонъ инимъ, кз моралурй, саз се зик сжрбъще, нъравурй де чинсте ши де требъ, ши юбн-

торй

тор'й де дрептате, лесне се пот лпъка. Ла
Африка се афлъ о Кръиме, карѣ се кїамъ
Кѵко, май сѵс де Алгїр, оун Краю ал локѵ-
лѵй а челѵа мѵринд, аѵ лъсат трей фечор'й,
допъ лѣце чел май бътржн аѵ требѵит ка се
рѣмже мошенитор'ю локѵл стъпжнири тъ-
тжнесеѵ, лсе прекѵм адесеор'й се лтжмплъ,
къ Пъринци дин нискар'й патимй, ши недрепт
май таре пре оун прѵнк декжт пре челлалцй
ай сей юбеск: аша ши Краюл ачела престе мъ-
сѵръ юбинд пре чел май мик фїю ал сеѵ, пре
ачеста ласе мошенитор'ю локѵл съѵ, допъ
моарѣ лѵй нородѵл спре ачаста нѵ бине аѵ
аѵ воит, чи тоцй кѵ оун сѵфлет воеск допъ
обичѣюл чел бътржн ши допъ лециле пъмжн-
тещй фрателе сѵ фїюл чел май бътржн се
шазъ л скѵнѵл татълѵй съѵ, адекъ чел
бътржн се фїе Краю л локѵл Тътжнесеѵ, фра-
теле чел май тжнър юбинд амжндоло; пре-
кѵм дрептатѣ аша ши пре фрателе чел май
бътржн, спре ачаста бине аѵ воит, сингѵр
кѵноскжнд, къ нородѵл, ши Патрїа аре дрепт,
ши чел май бътржн аѵ ва вои аѵ нѵ, требѵе
се фїе Краю, лсе ачела деспре партѣ лѵй про-
тестирѵжще ши стригъ: къ ел лпротива воей

ши

ши рэндуялей Татълуй съу ничй Ътрун кип ши одатъ ку капул нуа пъши, чи май воаце а лъса пъмынтул ши патрїа са, ши сингур пре сине вечничей изгонирй асе да, декэт ачеа а фаче. Ътунчь къзынд къпетенїиле нородулуй, кь ку ачещй дой нимика нуу пот фаче, сау изпръви: ку воинца лор (адекъ ачестор дой фраць) амындурор: дъдуръ Крымь фрателуй челуй май мижлочїу, ши аша ау лчетат гълчава, ши сау фъкут паче. Дїгна ремунераціе, сау се зик, де сева потъ, допъ лцелесул прошилор, куїинчоаса ръсплътире, сау врѣдника платъ, їнконтиненціа, ши ворацитатъ, адекъ: иръ допъ лцелѣцере челор май жос ътру цїинце, не лфрынарь ши преste мъсуръ мынкарь ши лбуйбарь де дулчещй але гътлецулуй.

Луй Апїціе, рэмаѣнул чел богат, кареле вїецуа ын тэмпуриле (времиле) луй Тїверіе Кесарюл, ау рэмас маре ши мултъ богъціе дела татъл съу, ши допъ че сау възут ши симцит ын слобозеніе, къ полте трѣи ши вїецуи ын воя са, ку тотул сау дат спре мынкърй ши спре бетърй, ел публик ши де фаць лѣкцїй дъдѣ, кум се пот мынкърй де пост ши де

еластъ

єластъ гъти, лкъ аў лтокмит о карте, кўм се поте дин дестўл дескиде, ши добжндй апетитўл мжнкъри, ши кътръ май департе мжнкаре дещепта: аў афлат ноў мод ал пацетўрилор, ши ал плъчинтелор, каре саў номит допъ номеле лўй, ши лмодўл ачеста оспътжнд пре сине, ши пре алци, аў ръсипит ши върсат маре авўцїе, май пре оурмъ аў венит Кассїрўл лўй, ши ъаў спўс, кўмкъ пре мжне нўмай ръмжне л касалўй май мўлт декжт 2000 ши 500. де либре, (о либръ фаче май жўмътате де флорінт немцеск) ачъм ничй де пржнз ноўе дестўл, зисе: порўнчи се лй кўмпере отравъ, ши сингўр пре сине саў отръвит. — Історїа âчаста се бъде небонъ, ши де рж, лсе поате фи ши де фолос, кънй мўлцй кў мўлте фълюрю де мжнкърй ши де беўтўрй, нў нўмай къ фак марй кїелтўелй, чи лшй стрикъ ши сънътатъ лор. . . кў грев ши кў мўнкъ ъсте а корби кў оу нўл де лўкрўл, каре нўл лцелъце.

Аполонїўс Пїдагорическўл фїлософ, âчеста вїецўинд пре връмъ Мжнтўиторюлўй нострў, Історичїй, саў скрїиторїй тжмпўлўй âчелўа скрїў де джнсўл, къ âў фъкўт мўлте минўнй,

Цара

Цара Гречаскъ сау Грецїа, ши Асїа. ау крезут
къ є атрънсъ о пътъре Домнезяскъ, аш
авъцъторїи Бесъричїй ноастре нъ ау потут
крединца Їсторичилор де минъниле лъй а ле-
пъда, къчй ел че лъкра; ачъа ера де фацъ
лнаинтъ нородълъй ши лнаинтъ Рямлънилор:
карїй ши стъпжнъ лцъриле ачълъ атънч,
ши атръ акъръ Їсторїе є къноскът ел. Сан-
ктъл Їероним атъръще, къ къ о потъре ма-
гичаскъ, сау връжиторъскъ фъчъ ел тоате
минъниле сале. Пре времиле ачълъ нъ нъмай
чей дин лимбй, чи ши тоцй крецинїй кредъ,
къ се поате фаче къ връжиле мълте прин
фире сау натъръ фаче ши лъкра, аш Санктъл
Авгъстїн нич декъм ачаста нъ лаш, чи аб-
солът атъръще, кънкъ орй че ау лъкрат,
прии вїзїе сау фъкът, ръпире де ведъре прин
нзлъчире фъчъ, ши кънкъ къръ ачълъ, че
ау лъкрат ел, ак май май мълте Їсторичи
ау адъогат, фїе кънъй плаче, де ачъа нъ є
кънжнт аичъ, чи се вениm ла сентенцїа чъ
май сът ъиш: къ є къ грей а ворбй къ оу-
нъл, каре нъ лцелъце. Ачест Аполонїе ау ве-
нит атро четате, чесе кїема Зевг, а Асїа лжн-
гъ апа Ефрадълъй, атъ каръ атржна, лау

Атребат арминцарюл адекъ вамешул: аре чева аў сине, пре каре требуе се плътѣскъ чева вамъ; ам, респунсе ачеста: Ăцелепчуне, афрънаре, лъцътура, адевърул, слобозенїа, бона норочире. Арминцашул аўзинд ачѣсте номе мўереций, аў сокотит л сине, къ ачѣстѣ сънт неще фѣте сау фечоаре роабе, пре каре ел, допъ обичѣюл Асїатическ, ле дуче, сале бънзъ, аратъмй, зисе: оундеци сънт ачѣле роабе, сале вз кум сунт, апой ăцй вою спуне, кът вей трѣбви съ плътещй вамъ: къ девор фи фоарте формоасе, вей плъти май мулт. Ачѣстѣ нў сунт роабеле мѣле, респунсе Аполонїус, чи сънт стъпънитоареле ши доамнеле мѣле, фъкътоареле де бине, ши юбителе меле, каре ăмй порунческ, ши мъ лъпрептѣзъ, бине! фїе че вор фи, даръ потуси ведѣ? Атребъ вамешул, нуси пот ведѣ, къчй сунт л мине, ръспунсъ Фїлософул, л тине! саперлотинаин! поате къ тў л фоалеле тъў атътѣ мўерй порцй? зисе ачеста спъймънтат: нў л фоле, ом боне, чи л кап, л мынте, л анимъ, ши л сўфлет: респунсе де ăцелепчуне юбиторюл, атунчѣ вамішул оуйтъндусе кам ăделунг ла дънсул, зисе:

зиле служиторилор луй: лъсацил съсе дукъ, ведеци къ нуй ку тоата менте, чи ль стрикат ла кріерй! — — Лпъратул Асїріанилор ль Вавїлон лаў ащептат, ши лаў куринс ку маре помпъ, ши лаў рогат, съ вїе ль кърциле луй се лъкуаскъ, пънъ кънд ль ва фи воа ачи а петрече, даръ де ар вени а воастре мърире ла Ѳрашул Тїанул ль патрїа мъ, воирець ла мине алъкуй? ль требъ Ѳполоніус, ей ащ вени, респонсе лпъратул: нумай дъка ай авъ тў аша касъ, ль трў каръ аш потъ ей ши служиторїй мїей лкъпе: допъ модул ачела ръспунсе чела алт: прекум нў ысте каса ма пентрў тине, къчи тў воещи се фїй кў мулци, аша ши ата нў е пентрў мине, къчи ей ю бесь аў се фїў сингур, аў кў чей мичй. . . —

Ѳсебит мод а чере службъ, домніе, сау стъпънире, ши дїгнитате. . . — Марко Порцїус Катон, нумитул Ценъор, (адекъ жудекъторюл моралурилор) допъ че ау трекут прин тоате трептеле ши домніиле ль Рома, ль трў каре ел тотдъуна не ль тинат, фъръ прихань, ши врednик сау арътат, ау венит ши ел ль тимпул алецери Ценъурилор ль пребнъ кў май мулци а чере служба сау дїгнитатъ,

ши домнїа ачаста, ши кѫ модѫл ачеста дела Сенат ши дела нород оаѫ чертто. Рѫмлѣнилор! Моарѫриле (саѫ съ зик сѫрѣще нъраѫриле) воастре аѫ ачепѫт афи фоарте некрѫцате, ладъртниче, ши нетребѫите, оурмѣзъ даръ, къ требѫеск аспрѫ, юте, даръ нѫ нетрѣбник, моале, ши лингѫшиторю дофтор саѫ тъмъдѫиторю. Мѫлцй диитре вой фїинд мѫшкацй ши дефаймацй де кѫцет, цїѫ, кѫм къ нѫ сѫнт вѫкѫроший пре мине ценсор амъ авѣ, ши вор алѣце пре алтѫл май кѫ граба де кът пре мине: лсе де се май афлъ л вой вре о скѫнтѣе а драгостей къторъ мине, ши фачерй бинелѫй: ши де симцицй вой чѣ май мик дин тоатъ инима оуричѫне къторъ ръзврътире, ши пофтицй моралѫриле чѣле де чинсте лтре вой кѫ тотѫл се нѫсе прѣпъдѣскъ, алѣцеци Ценсор пре Валерїе Флакѫс; ши пре мине! —— ! Ачастъ минѫнатъ чѣрере се адѫсе лтрѫ лѫкраре аша, кът ел аѫ къпътат ачѣа че аѫ черѫт.

Де Дименѣца се веде, каре кѫм гѫндеще. Катон де оутикъ нѫмит чел тенер, аѫ фост стренепотѫл челѫй май сѫс поменит, ачеста

лкъ

Акъ прънк фїинд, тот тъчѣ, ши орї кънд чеалалць прънчї спре ачаста де дънсъл ржде, ел ле ръспънде, ей вою тъчѣ, пънъ вою а-въца бине а ворбі. Ел акъ мик фїинд: аў фост крескът а каса оункюлуї съў Дръза. Латини пре тимпъл ачела венисе а Рома, а чѣре дрептъциле четъценецій, саў оръшенецій. Попедїўс чел май де кънетенїе, тримицъторюл Gefander Латинилор фъгъдуа микулуї Катон де тоате, нъмаї каре роаце ши ел пре оункюл съў, съле ажуте а чѣрѣ лор, асе чел мик ръспунсе, къ нў ва нічї де кум ă-тънчї лъо ачела пре ачеста а браце, шил дъсе пре оун фоишор ъналт: ачепъ аї америнца, кълва лепъда жос, де нъсева фъгъдуі, къва дога пре оункюл съў, лапъдъмъ, деці ăсте воа, аї ѯисе прънкъл: ей нъ лъвою рога. Кумва фи ачеста, кънд ва фи Сенатор, ѯисе Попедїўс соцїей сале.

Бине ăсте оунеорї а невое ши болънд асе фаче. — Калїф Хажїаш ера тътърор африкошат ши гроазник де маре ржотатѣ луї, превъзъндусе одатъ пре камп а хайне проастѣ лъпъкат, ътъпни пре оун сътѣн прост, шил ътрѣбъ: че гъндѣше ел де Калїф? ачеста

нещї-

нецїинд кȣ чине боркѣще: че бою гжнди алта, ай зисе: чи ачѣа че гжндеск тоцй дежнȣл, кѫ є бевторю де сжнцеле оменеск, хїарѫ сълбатікѫ ѭрѫ нȣ ом, вѫзȣтȣлай тȣ вреодатѫ, ши цїй кȣм ѭсте ел? ѧтребѫ Калїф, ба нȣлам вѫзȣт ничй ѧл цїȣ, ничй ѧл кȣноск, респȣнсе сетѣнȣл: дарѫ тȣ ѧл кавтѫ бине, оуйтѫте ла ел, кѫ єȣ сжнт ачела, каре кȣ тине боркеск, зисе Калїф: сътѣнȣл се оуйтъ бине ла динсȣл, ши несминтиндȣсе ничи кжт, дарѫ цїй тȣ чине сȣнт єȣ? ѧтребѫ пре Калїф. єȣ сȣнт дин фамїлїа чѣ смințитѫ де крїерй, динтрѫ кари кжте оунȣл ѧтро зи престе ан болжнзѣцие, ши зїоа мea ѭсте астѫзй, бине! зисе Калїф: дакѫ єцй тȣ болжнд, марши (адекѫ мерцй сaȣ дȣте.)

Дѣкѫ ѧкрединцем сaȣ рекомендїрȣим кȣйва ане кȣмпѫра чева, нȣ є дестȣл ай да нота, сaȣ ай ѧсемна че ва сѫне кȣмпере, чи требȣе се ши ѧвѫлȣим чева ѧтржнса. — Ѧрлото Пароχȣл оаре оунде ѧ Їталїа, аȣ плекат ѧтро четате оаре оунде пре маре, мȣлцй прїятени ай рекомендїрȣеск сѫле кȣмпере кжте чева, джндȣй фїецекаре нота са, нȣмай оунȣл шаȣ адȣс аминте, ши аȣ ѧвѫлȣит ѧтрȣ аса атжца галбенй,

галбений, кът ав требуит пентрв ачѣа, че
хисѣсе сей кѫмпере. Дечй дѫпъче ав венит аче-
ста днапой, ав адвс ачелвй кв минте тоате,
чей рекомендъръисе, сав хисѣсе, кър челора
лалцй лѣв хис, къ шезѫнд одинїоаръ (одїх-
нъ ора адекъ се ръсвфле оун час, сербеще,
одане лсемнѣхъ се ръсвфае: ори єроманѣще)
пре акопедемѫнтвл Корабїей, ав скос нв цїе
пентрв тоате цїдвлеле сав нотацїиле ши ле
пвсе лнаинтѣ са, кѫнд ътъ оун вѫнт маре
свфлъ, ши ле двче пре тоате л маре, дар кѫм
нв ав пътът двче а ачелва? лав лтребат: къ
ар фи дв: ши ачѣа: да нарфи фост лтрѫнса
Глбени лвълвицй, респвнсе Ѳрлото.

Дрепт къ оамени чей марй нвсе цин мъ-
рцй ничй фълошй. — Ѳлфонс ал чинчи-
ле Краюл Арагонїей ши ал Сїцїлїей, номитвл
Ѫцелептвл ши магнимитатвл, вѫнд а Ѳтра
одатъ л Бїбліотека са, ав афлато лкватъ,
кър бїбліотекарюл се двсе кв кѣа оареоунде:
атвнчѣ ел лво топорвл, ши лчепв а деребате
брава дела оуше. Архїепїскопвл Неаполїей ла
афлъ лтрв ачест лвкрв, ши се миръ де ел,
къ кв мѫниле сале лвкръ ачаста. Че ай врѣ
тв? респвнсе Краюл рѫзнд: се нвмъ аскват

єв

Єѫ кѫ мжнилє мѣлє ла невое? Ши дсѫший ачест Краю кълъринд Оарекжнд пре кал, се кам дъдепъртъ де Офіцїрій лѫй, ши оки пре оун сътѣн, каре мѫлт се кинѫм, ка сеши скоатъ мъгарюл съѫ дин ймале (глод, тинъ) карєле дкъркат кѫ фъринъ єра ачи къзѫт, Краюл алергъ, съри депре кал, шїй ажѫтъ, дсе форте се имъли, сѫ дтинъ, дтре ачаста ажѫнсере ши Офіцїрій лѫй, ши принсеръ тоцй де тоате пърциле ал цѣрє де тинъ, Сътѣнѫл, карєле нѫл нѫноцѣ, кѫноскѫ чине є, къзѫ дценѫнкїе, шиший черѣ єртъчѫній, дѫте тѫ омѫле вѫне пре калѣ та, де сѫнт єѫ ши Краю, ом сѫнт, ши симцеск дѫлчаце, кжнд дѫкрез дѫкрѫл омениріїй.

КАП

КАП III.

Пентрѫ лѫкрѫриле де май мѫлте фѣлюрй, шаѫ шпецїй.

Май лтжю пентрѫ чѣ май маребонъ требѫинце а крещерїй саѫ едѫкацїей чей бѫне а прѫнчилор саѫ а тенерилор нощри, даторй сжнтем не - лчетат а гжнди, че вом щи май бине, де ачѣа а ворби, кѫ тоатъ потѣрѣ сѫфлетѫлѫй ане грижи, ши тоатъ спорничїа минцїй, ши пени кътръ ачаста а лтребѫинца, ши пофта, дорѫл, ши лдемнѫл пентрѫ бона едѫкацїе афѫнд линима пърин-цилор сале пѫтем лрѫдъчина: Тоатъ фъ-птѫра дин фире юбѣще пѫїй сей, ши де джн-шїй се грижаще, Леоайка врѫжмаше, ши юте лшй пѫне вїаца пентрѫ лѫци сей, ши лѫ-пом пентрѫ пѫи сей, Клока де ши скоате пѫ-ишорїй дин оале алтор гжиній, нимика май

поцин

пѹцин, кѹ атѫта милъ ши драгосте пентрѹ джншїй се грижаще, токма ка кѫнд ар фи пикат тоцй дела инимъ. Ачаста натѹрални-къ ши фирѣскъ драгосте ши гриже требѹе се фїе лчѣ кѹвѫнтътоаре ши лцелѣптъ атѫта май маре, кѫт ачаста нѹ нѹмай де чѣле трѹпещй ши времѣлниче, чи ши де чѣле сѹфлетещй ши вѣчниче, кѹнощинцей ши лцелѣцерїй аре, ши ачастъ драгосте ши гриже лсѹщ лтрѹ нимика алтъ нѹсе поате арѣта, нимчи мъртѹрисн, ка лтрѹ грижа пентрѹ єдѹкацїа прѹнчилор, фїиндкъ дин єдѹкацїе атѫрнъ бона норочире, ши ненорочире а вїецїй омѹлѹи лкомѹн сѹ де обще а тѹтѹрѫр, оѹрмѣзъ даръ ка пъринци, карїй ачаста кѹ цирѣ лор лнебъгаре де самъ лсе, аша сѫнт де винованцй ши де педѣпсе врѣдничй, ка ши прѹнчїй кѫнд нѹсе сѹпѹн пъринцилор сѫй, нѹй юбеск, нимче лй чинстеск.

Ѻ мъдъритъ, ши дин прѹнчїа са стрикатъ, ши крѹцатъ а инимїй ши а сѹфлетѹлѹй кибзѹире, їнклинацїе ши дишпозїцїе, аплекъчѹне наще тоатъ рѫотатѣ, ши адѹче пре грѹмажїй омѹлѹй тоатъ фїзїчаска ши моралїчаска ненорочире ши небое. Ведем, ши конощем

цiем, къ дин старѣ ши алкътуирѣ сжнцелуй ши а трупулуй оменеск, пофтелор ши а плекъчуниле амулте кипурй се аратъ, ши сунт токмай кз лукрз: оунiй сунт фоарте аплекаций спре мжнiе, спре сфадъ, спре вражбъ ши спре тоате юбириле де долчацъ, спре версуцiе, сау малiгнiтате, пакосте, ши рзутате, кръ оуни ам контръ се въд дин фiре аплекаций спре блжндѣце, спре лина пъчуире, спре юбире, драгосте ши прiетенiе, спре амжнаре, ши атрз тоате мъсура спре дрѣпта инимѣска адеверинце, ши спре пофта де бине тутурор, бона воире, ши спре тоатъ фапта бонъ.

Акума даръ атрз ачаста тоатъ тайна, ши (ка се мисе дѣе слобозенiе а зиче) ка ô магiчаскъ ши преste фире потѣре а крѣщери се копринде, чѣ динтжю, карѣ се вѣде а сине рѣ аплiкацiе сау iнклiнацiе, де сева атоарче прин амелѣпта крещере спре бине, ши сева адрепта, хероичещй бонътъцй наск ши рѣсар: кръ чѣлалтъ аплекаре, карѣ сингуръ дин сине се вѣде, ши ваете формоасъ, плъкутъ ши де юбире врѣдникъ, де севор лъса сингуре, сiеший сау де сине, пустiе фъръ де нiчй ô

єдз-

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

Едукаціе: бонъ лъзцъторъ ши бонъ ларептаре. нимика алта ну наск, чи нетребуинце де тоате небъгъри ши нелъзъри де самъ, пъзїлїс аними; лфрикошерй, бландиментурй, ши лтръ можичаскъ ши ку тотъл не лцелептъ лесне крединце, ши дешартъ, ку оун кувънт тоате нетребуинцеле, немикуриле, ши дешъртъчуниле.

Л тинерце сунт л тоатъ вжртутъ, ши потърце статей сау вжрстей, тоате патимиле ноастре сунт потърниче, ши аплекъчуниле нъпрасниче, ши инима ноастръ лесне се лшлаъ, ку бландиментурile сау аингъширile ши ку плекуте лдолчирй: минтъ є лкъ некоаптъ, ши прежудекаръ є слабъ ши нестаторникъ, де ну сунтем дин прънчїе лъзцаций ку кърма коръбїей ноастре кърмуи, ши ларепта, лесне ши оушор непот валурile ръстърна ши лнека, сау де пїатръ а лови, ши а спарце, ши л̂ адънк а адуче ши а прънъди. Бона едукаціе не лваце се цим сунт каре флорй се аскунд шерпи, ши каре сунт дълцецурile отръвите, ши адукътоаре де моарте, ноой ку окїи ведем къ націй сау нороаде ръу, ши стрямб дин прънчїе крескуте, ши спре адевърате фачерй де

бине

бине не лтемѧте, пъръ̀ѣ л не пъчъире, ши л неславъ вїецъеск, ши тотдѣъна тикълошїе пътимеск, ши дин нѣм л нѣм се мънческ, кинъе ши се прънпъдеск. Едъкаціа бонъ се поате да тътъror націонелор, адекъ фїещекърѧ допъ цїркъмцианціа ши старѣ са, ничй ачаста се къпринде лтръ ачаста, ка нъмай каре аре мълцй бани, ка съшй поатъ лнаате лъъцътърй кънга, чи лкъноцинца ши фачерѣ сав лъкрарѣ бинелъй челъй адевърат, ашиждерѣ ши л чѣ л адинс къноащере а рълъй адевърат, каре є лъиший ши алтъѧ вътъмъторю, ши адъкъторю де пагъбъ, ши де стричъчъне, ши лтръ де тоате зилеле паз̀ъ де ачѣстѣ, къ лдатъ допъче омъл л персона са прин небона вїецъире ши портаре, тътъror челор лцелепцй ши боній є несъферит контемто, ши оуричос, аша ши комънъриле сав нороаделе лтрецй ачастъ не норочире пре сине адък, де нъсе гржеск дин бона кредчере минтѣ лор съо лъминѣзе, моралърриле ши обичѣюриле сале але лбонътъцци.

Че се кувине омълй тенер съ лвѣце; толтъ лвъцътъра къпринде лсине адевърърй: ши фїиндъ омъл дин фире пофтѣще а кънолще

ноаце ши аши адевъръл, аша требе мтот модул лъцътурй се афле дулчаце. Кз тоате ачестѣ нз требе съле лъом кз прежъдекаре; тотдѣуна сжнтем датори май наинте а алѣце ачѣа, че ысте ноао май де липсъ вїеци ноастре, ши каре поате фи ноаъ май де фолос. Морал Фїлософїа, полїтика, сау четъценѣска лърептаре а тътъторор оаменилор, ши Їсторїа, ачѣстѣ тоате сжнт де липсъ пентрз фїецекареле, кът ши кът се мѣстекъ а лъцътурй: Математичаска лъцътурз копринде мтрз сине прѣлналте, ши минзнате счїинце, оун ом де лъцътурз де мижлок нзмай де чѣ май де липсъ парте, ачѣсте лъцътурй требе се айбъ конощиндъ, ши ачѣа ысте Аридметика, Географїа ши Свера адекъ ал Кръгзлуй Черюлуй, ши ал пъмжнтзлуй, Геометрїа є Домнезеаска парте а Математичи, кзчй ачаста лъаце пре ом се фїе мтрз тоате цїркзмспект, ацер бъгътторю де самъ, ла тоате бъгътторю де самъ, ши де съвършит мтрз але сале прежъдекърй. Ачаста дъ л мжнъ май спорник мод л не лшъласчзни мтрз черкарѣ фїецекързй нѣм де адевър, каре є фърѣ де ничй о минчзнъ, нетрекзт де невоинце,

нз

ну нямай ътрў тоате авъцътвриле, чи ши ътрў ъдрептарѣ вїеци де комўн, пентрў ачѣа ъналтўл Платон пре нимене, каре Геометрїа нў счїа, ъ Школа са нўл примѣ, Логїка ши Метафїсїка, кў минтес, ши лъцеск минтѣ сав гжндўл, ши алкътуеск май маре парте а Фїлософїей. Реторика, адекъ авъцътўра формос а кувжнта, инимиле а мўлтор оамені а добжнди, ши пре нородўл ътрег спре орй че е бине, лъўдат ши де комўн фолоситорю а аплека, ши а адўче, є авъцътўръ, ши счїинце фоарте де требўинце. Фїлософїа натўрал аратъ тайнеле фири, фўмсѣцѣ ши модўл, ши минўната легътўинцъ а тўтўрор фъптўрилор, ши се полте май лўшит номи Картѣ дескоперири лўй Домнезеў, ши а кўнощинцей а тот потерничїей а ъцелепчўни лўй Домнезеў, ъцелѣцерѣ ъцелѣптелор лимбй: Орй каре парте а мўзичїй, а жокўлўй сўнт щїинце де лаўде ши формоасе. Кўмкъ фїещекареле авъцътўрл стъріїй сале де съвжршит требўе се щїе, ши се о ъцелѣгъ, нў є де требўинце аичѣ ничй а адўче аминте, чи ком май кувжнта де кўвїинчоаса ътребўинцаре а авъцътўри.

Чѣ май мнлтъ ши май формосе мѣвъцътъръ декът бонъ мтребуинцарѣ, каре кѫ джнса лѫкрѣзъ, добындеск тоатъ лѫчирѣ глорїѧ ши прецъл. Ясъ цинѣ чинева мърец кѫ мѣвъцътъра са ачѣѧ мсемнѣзъ м каса мцелепчуни небон ши болжнд афи, тоатъ глорїа мѣвъцътъри се копринде м лѫминарѣ минцїй, ши мтрѫ чѣ мцелѣптъ мдрептарѣ инимїй, омѫл чел кѫ мцелепчуне мѣвъцат, ничй одатъ фъръ де врѣме, ши мдешърт нѫ аратъ мѣвъцътъра са, ничй кѫ рѫвнъ се дїшпѫтїрѫмцїе де лѫкрърй де нимика, нѫй пасе ка се адѫкъ пре мѫлцй мтрѫ мцелепцїѧ са, Догматическ, сѫ де лѣце пѫиторю сѫнет нѫе лѫкрѫл лѫй, ѣ асѣмене искѫситѫлѫй, ши де самений юбиторюлѫй тъмъдуиторю, карелє ѣ бѫкурос ла фїецекарелє а ажѫта, ши ачелѫѧ карей поате плъти, ши каре нѫй поате, мсъ м сжлъ нимърѫѧ нѫ препѫне. Ядевърата мѣвъцътъръ тот дѣѫнл ѣ мпрезнатъ кѫ мъсѫра темперанцїа, смеренїѧ ши прежѫдекарѣ, фїиндкъ кѫ кжт ѣ чинева май мѣвъцат, кѫ атжта требѫе се коноаскъ нелжѫнсѫриле ши даторїиле сале.

Пентрѫ бона ши рѣ мтребуинцарѣ тимпѫлѫй, май счїѫтъ мижлочире ла одихна

вїецїй

Вїецїй а ажунце, ши ла чѣ фондаменталаникѫ
бона нѫдѣжде де фериципѣ че ва се фїе, се
копринде л ацелѣшта ши бона адрептаре а
тѫмпѫлуй. Пентрѫ ачѣа требуе се фим фоар-
те сѫргуитори лѫкрѫа кїемѫрїй ши а стъ-
рїй ноастре, дела карѣ ацептъм вїецуирѣ ноа-
стрѫ, Ши токма кѫнд сѫнтем ши фъръ де
лѫкрѫ, се четим, ши се аскултъм ши дела
алцїй чева бон, ши фолоситорїю, ст гѫндим
ши сене грижим де винеле, ши де бона но-
рочире а ноастрѫ ши а вечинѫлуй сѫ апроапе-
луй нострѫ. Се юбим дрептатѣ ши адевѫ-
рѫл, ши се пофтим, ка ачѣстѣ тотдѣуна,
ши претутиндене сѫне поарте, ши адрептѣ-
ще. Плакъвѫ пѫртарѣ шн аместекарѣ ши кѫ-
ноцинца кѫ оамени чей май лъцаци ши
искусиць: се не ademнѫм де комѫн а кѫноа-
ще оамени, осебит ши май таре лкѫ пре
сине, лѫш пре сине се чркѫм, сѫнтем спор-
ничй де ачѣа че сокотим лнаинте а лѫа,
ши допъче лтрѫ ачѣа нѣм слобозит, сене
лѣзрѣтъм ши ademнѫм ачѣле че нисе кѫ-
вин а фаче л адинс але алини. Се цим фъ-
рѫ чѣ май мик лдоире, кѫ дин нич о л-
делетничире а вїецїй, дакѫ ачаста нѫе спре

дрăгостѣ кѫтрѫ фапте боне лтемеите, статорникѫ лдестѫларе нѫ поате єши, пентрѫ ачѣа се пофтим ка тоате фаптеле ноастре дрептѫцїй лѫй Домнезеѫ ши хонестатїй адекѫ чинстири аемене се фїе, ши ка се нѫне пѫтем ничй де оуна кѫ време рѫшина, л модл ачеста вїаца а петрѣче, ачѣа се кїамѫ спре глорїа лѫй Домнезеѫ авїецѫи.

Ши дѣкѫ овом лтребѫинца аша, нѫмай кѫ нѫнева фи лделѫнгѫ ши кѫ грев, чи май вѫртос ва фи нодо тотдѣѫна скѫртѫ ши веселѫ, тотдѣѫна ва лподоби минтѣ ноастрѫ кѫ чѣле де требѫинце цїйнце, карѣ ши л сингѫрѫтате не пот соцїетате вѣселѫ, карѫ л соцїетате вом фи челор боній ши лцелепцй де фолос, плѫкѫцй, юбицй, чинстицй ши дорицй, де боне спре воинце юбитей Патрїй, спре лаѫда тоатей нацїй, дин карѣ ам рѫзѫрит, спре вѣчника чинстире, ши глорїе а Пѫринцилор, карїй нѣѫ нѫскѫт, ши крескѫт, ши че є май мѫлт вом симци л нима ноастрѫ ши бонѫ нѫдѣжде де чѣ фїитоаре вѣчникѫ бона норочире, че є май формос, ши дѫлче; май лѫѫдат, каре се поате пре лѫмѣ ачаста агониси.

Аконтрă се кăвтăм пăцинтел спре ачела каре фăрă де фолос, ши атикълосă небонă де нимика лă не ачест де маре прец алăи Домнезеŭ дар, адекă врăмă са ŭ петрек ши ô варсă. Темăндăсе де тоатă остенăла чă де оменїе, ши не лăетат алергăнд допă фiшче ши допă нищіе ъъбовирă дешарте, ши допă симцириле нăмай а трăпулăй, каре кă граба пiер: чевор агониси латă фăрă нăмай трăчере кă ведăрă, вiецăинд лă чă некурматă небăгаре де сăмă де тоате ачăлă, че сăнт коне мораличенй де фолос ши формоасе, нелăжнд сама ла пофтеле ши аплекъчăуниле лор, пăцинтел кăте поцинтел се слобод лă килине нерăндăелă, каре кăнд отрăвеск ши стрикă инимиле лор, ле стрикă ши тоате моралăриле лор, лă оборă лă тоате не лăрăнарă ши рăшшатă. Лă нă є оуричоасе ши грозавă ши рăшиноасе де сине сингăрă, ши допă ачăлă май рă, пентрăкă спре тот реăл лваце, ши адăче.

Се нă фим аша де не лцелепцй ши се нă пiердем тăмпăл вiецiй ноастре, каре кăнд вă трăче, нички одатă нăсева май лтоарче: юбитори де остенăлă ши пăсторiй, кăнд вiецă

еск кꙋ чинсте ши кꙋ дрептате, ши пре Домнезеꙋ юбеск шил мъреск, лꙋй Домнезеꙋ плъкꙋтъ ысте петрѣчерѣ са.

Пентрꙋ лтребꙋинцарѣ боней норочирй ши а ненорочирей. — Я кꙋноаще де че алкътꙋире є сꙋфлетꙋл ши инима оунꙋй ом, ши че сокотинце пентрꙋ джнсꙋл требꙋе асе авѣ, требꙋе се ведем: кꙋм се аратъ ел л норочире ши л ненорочирѣ са: дѣкъл фаче бона норочире преспе мъсꙋръ вѣсел, прѣ лдръзнец, ши кꙋ мжндрїе, ши ыръ дакъ л ненорочире кꙋ тоатꙋл лл сꙋрпъ сꙋпърарѣ, тжнгꙋирѣ, инима лꙋй є слабъ, ши сꙋфлетꙋл де нимика: л контръ ысте ел статорник лтрꙋ тоате лтжмплъриле, цинеш ел аса обичнꙋита бонътате, лтрꙋ тоате мъсꙋра, юбирѣ ши дꙋлчаца моралꙋлꙋй, токмай атꙋнчѣ кжнд май таре норочире фаче спре ел скимбърй. слобод се поате зиче, къ є сꙋфлетꙋл лꙋй лналт, ши инима формолее, ши де бон нѣм: дечй пентрꙋ ка се потем да ажꙋторю сꙋфлетꙋлꙋй ши инимїй ноастре, фїе лдрѣпта фїе л стжнга, се поате пъзи ши цинѣ вредничїа ши чѣ де бон нѣм насчере аса, аша дин тинерѣце сѣне обичнꙋим агжнди. Прекꙋмкъ тоате лдестꙋлъриле

риле, ши бонеле норочирй а лумїй ачецїм, кът-
тжнд ла скуртарѣ вїецїй, ла нестаторничїм
норочири оменещй, нумай багателурй ши ко-
пилърещй сунт жукърй, ши прекум нуѕ сжнт
лукрурй аша, каре ар потѣ лцелептул суфлет
дин минте скринти сау стръмута, ши ла
небуна фълошїе ши мжндрїе ал адуче. Ши де
алтъ парте къръ прекумкъ тоате патимилѣ,
ши ненорочириле нефїинд лукрурй вѣчниче:
чи скурте, прекум є ши вїаца ноастръ, ши
пентруче сънe предъм лтрун деznъдъждуире?
сънe адучем аминте, къ партѣ ноастръ ла алт
лок слъвит ва фи, де вом бине лтребуинца
ноой орй каре лтжмплърй а вїецїй ачецїм,
ши аша ничй невом лбине мърй ши фълоши.
ничй къръ лръун дефъйма ши deznъдъждуи.
Мулцй мичй фїинд, сау арътат марй, ши
къръ оунїй марй фїинд, мичй ши слобозй
сау арътат. Минунат є л ведѣ л Їсторїй,
кум ау венит лпърцїиле лумїй ачецїм ла
привѣлице ши ла Комедїе ши ау трекут, кж-
те лкъ вор вени, ши де акума лнаинте ши
вор трече, ши феричите вор фи нумай суфле-
теле ши нороаделе ачѣлѣ, каре севор аръта л-
дептате л магнимитате, сау лмъримѣ де
сй.

BIBLIOTECA ACADEMIEI

сѫфлет, ши ла бонитате слъвиций, ачестора ва фи помените ла вѣкъл вѣкулуй.

Ліъ май оарекѫтева регъли пентрѫ конверсаціе сау пъртаре, ши корбире

Ліптитъда сау спорничіа минціи ноастре, оунъл алтъя ліпрѫмѫт ао ліпъртъши, ачѣя че ноой ліміъм прин кѫвѫнтъл портаре. Ліаста є оуна дин чѣле де бон нѣм прерогативъ, каре фак пре Ом май ліналт де кѫт чѣле некѫвѫнтъторе фъптори Мъкаръ тоци оамені ліачаста дин прънчіе пъмънт ла бътрънѣце се ліделетніческ, адекъ корбеск ши оумблъ, кѫ тоате ачѣстѣ фоарте арар се афлъ карева ліачѣстѣ де съвършит. Мулци елоквенци сау дулче кѫвѫнтътори Ретори, пот фоарте формос де мираре а літок ми кѫвинте, ширъ де корбеле де комѫн нѫ сѫнт аѣтидѫци сау спорничі, къчі ліпрѫ ачаста нѫ аре тѫмп кѫнд ар гѫнди: ничі се корбеще ліделѫнг де оун лѫкрѫ, чи требуе лідатъ кѫм ва вени ліорѣ, ліачѣя нимик а цівдіръи ліналнте а мѣрце, ши ліачаста се ши копринде гревтатѣ, ка ачѣя аша де нъпразнъ ши формос се фіе. Формоасе ѫвъцътори де киліне лѫкрѫри, адеримѣ мінціи, кѫвінца сау хѫманитатѣ, ши пре-

тѫде-

жудекарѣ сау дїюдїкацїа ачѣстѣ сънт кувинтеле сѫфлетѫлуй. Дечй фїѣщекареле, каре пофтеще плъкут лворбе сесе арѣте, нич одатъ нѫ требуе кѫпїдїгатїс глорїа, ароганцїей, сау юбирїй де славъ а сале съ лгъдуе, сау сей факъ спре плъчѣре, нумай де ачѣа че є луй сау спре плъчѣре, спре лаудъ ворбинд, чи май вжртос кътръ ачеа требуе сѫле аплѣче, че є соцїей лтреци сау май марей пърци а соцїей плъкут ши де фолос: пентрѫ ачѣа де лаѫ ши рѫпт карева лворбъ, де ачѣа се нѫй пасе, чи се лчете, ши се рѣмже кѫ чеалалци: сокотинд къ є ачѣа лор май юбит ши де фолос. Хомотемперат сау омѫл кѫ мъсѫръ лворбире, тотдѣуна є алтора плъкут, къчй фирѣще тот лсѫл юбѣще пре ачела, каре алтора градѫшѫл сау хотарѫл ши де ал съѫ нѫй пасъ, пентрѫ сине ши пентрѫ лѫкрѫриле сале фъръ де осебитъ лаудъ, сау нич кжт, сау фоарте пѫцин ши пре скѫрт требуе а ворбй: къчй че пасъ алтора кжци кай хрънним ноой лцалог, кѫм слѫжиле, ши слѫжничиле ноастре? преспе мъсѫръ мѫлт а ворбй, сау де тот атъчѣ, ши де ворбеле сау повестириле алтора а нѫне пъса, лтрѫн кип сънт де некѫвїинцъ.

Сame-

Саменїй чей тинерй, сăв дин неажунцерѣ дин дестăлъ искусинце, сăв дин чѣ де присосит, сăв преспе мъсуръ юбире де сине, требуе мулт се аскултe, ши поцин се борѣскъ, ши тотдѣуне се фїе кă гриже, ши се ă сама лакă-бинтеле бътрънилор, ши челор май искусиць декът сине. Тоате кă гичитурй ¡скърте сентенцїй, а ътъри, сăв а дефъима, є фоарте некивъвит сăв несокотит лукрă, ши аша є де несăферит, кът кънд дой аргументїрѣеск дин санкта скриптуръ, оунăл дефаймъ ачѣа, каре чела лалт ътърѣще, токма де ăсъши ачѣа матерїе сăв лукрă, каре омăл де съвършит цїе, мулт се нă борѣскъ. нимика фъръ кăуză сăв причинъ нă требуе ничй се лъдăм, ничй се дефъймъм, дѣкъ воим се нă къдем ă сăспїцїе адекъ ътро оуричăне: ши клевете. Пре нимене се нă лăом де понере ăнаинте а глăми, дѣкъ нă вом ци бине, къ ачаста є ăсăцй ачелăа плъкăт ши спре вое. Къ абени кă капăл плин де повещй, ¡сторїй ши новиний ътре соцїй, ачѣа се кїамъ а стрика соцїа, къчй аичѣ вомце фїецекареле се айкъ партѣ сăв ăпъртъширѣ са, ка ши ла мжнкаре ши бъътură, каре се пуне пре

маса

маса де комун, сау де обще, нъ є дрептсе
айѣкъ май мулт оунул декът алтул, де є бъ-
кърос тоате че се адък сингър съле мънъ-
че, мъмъче сингър де килин. Тот а требъ-
ба, ши нимика а ръспунде, прост ми фъръ
де прежъдекаре, ши де алци а требъба, ничи
кът пъзиндуй цїу єй ачѣа аъ ба, ши воеск
єй а аъзи, ши аци, ачѣлѣ нъсе кувин л соцїе.
Се чере атъта мъестрїе, лцелепт а требъба,
кът ши лцелепт а респонде, ши лтръ ачаста
се адеверѣзъ ачел кувънт, къ лцелептул ничи
одатъ нъва потѣ тоате а не лцелептулуи
лтребъри лдестула. Дворби омул прекум гън-
дѣще, ачаста є семнул дрѣптей йнимй, ши
а юбири адевърулуй, лсе кънд омул оурът
ши стръмб гъндѣще, атунчѣ ел оурът ши
стръмб ши ворбѣще, апой ничи нъ цїе къ
аша лъкрѣзъ: пентръ ачѣа нисе каде таре
ане грижи ши остени, ка се лъзцем формос
ши дрепт а гънди, дѣкъ пофтим аша ши а
ворби. Дїгнїтатѣ сау вредничїа се купринде,
ка съсе цїе омул пре сине допъ конъ воин-
ца алтора асе порта, ъръ нъсе чере ка алцїи
допъ плъчѣрѣ са съсе лтоаркъ, ши съсе
токмѣскъ: перчепесе, лаша каре нъ сунт хо-

нести-

нестатей чинстиди ши Адрептъри Аконтрэ, сАв противниче. Май пре оурмэ се АдъогэМ ши АчАста, АсЄ фАче мВлтора плъкВт ши юБит, АчАста Се Аваце май вЖртос А соцїетате, оурмЖнд АчЄлора, каре сЖнт плъкВцй, пъзиндВсе де тоате АчЄлЄ, прин каре чине плъкВцй Аша се фак, соцїетатЄ, де карЄ аичЄ АдЄсе орй сАВ ворБит, ши поменит, се АцелЄце аичЄ оамени чей Ацелепцй, Іде чинсте ши Бони.

КАП

КАП IV.

Ѣдала ши Балсора, о Історіе Персиаскъ.

Номеле Хелиш акъ ши акума єл тоате пърциле разъритъуй вестит, Персіани пѫнъ ла ѯїоа де астъзй пре Хелїм испититоюл де фире ал номеск, къчи єл коноаще тоате потериле ербурилор, алцелѣце тоатъ курцерѣ стѣлелор, ши цїѣ тоате тайнеле, каре ал съфлетъл луй Соломон фїюл луй Давїд печетлуите ера.

Токма а тѫмпъл ачела ау фост Хелїм Немѣстникъл Курцій чей нѣгре а лпърацилор Персіенещй, ши чел май маре доктор сау тъмъдуиторю луй Алнареш лпъратъл Персіанилор. Ачест стъпѫниторю ау фост май африкошат декѫт тоцй мунчиторїй, карїй ау ши стъпѫнит кѫндва пре пъмѫнтъл ачеста. Африкошат, не акрезут, немилостив, єл

дин

дин нефѹндаментальникъ сѹспиціе, непрежѹдекаре, аѹ порѹнчит, трейзечи ши чинчи де мѹлїерй але сале, ши долозечи де фечорй ай сей асе оучиде, де карїй се темѣ ел къ вор фи кѹ примеждїе кїецїй лѹй. Май пре оурмъ аплекжндѹсе тътржнѣцелор, саѹ остенит де атжта спре лсѹши фамїлїа са сълбътъчїе, ши темжндѹсе, ка се нѹсе дезръдъчинѣзе кѹ тотѹл нѣмѹл Калїфческ (Калїфи ера ла Арапй ши ла Персїанй апъраций ши Патрїарший) аѹ кїемат ла сине пре Хелїм, ши аша аѹ лчепѹт а гръи : Хелїме! де мѹлте орй мам мират єѹ де лцелепчѹнѣ ши де фаптеле тале чѣле боне! акѹма даръ волю тоатъ лкрединцарѣ, меа, карѣ о ам спре тине, се о мъртѹрисеск цїе, єѹ ам акѹма нѹмай дой фечорй, карїй сѹнт акѹма лкъ копїй: вол мѣ ѣсте, ка сей ѣй тѹ ла тине, ши ка пре прѹнчи тъй съй крещй, ши сей єдѹкълѹещй, єдѹкълѹнщей, саѹ крѣщей лтрѹ смереніе ши де тоатъ мжнаріа лй ферѣще, кѹ прилецю слобод къторъ лъцътѹрй ши фапте боне: л модѹл ачеста съва пъзи вица Калїфїчаскъ, прѹнчи мїей л оурма мѣ вор лпъръци, ничй вор пофти, пжнъ вою фи єѹ вїѹ, се мїо апѹче. Порѹнка

лпъра-

Апъратълъй а домнълъй мїеѳ сева Âплини, респънсе Хелим, се кинѫ апъратълъй, ши се дъсе.

Ел аѳ дѳс прънчи акаса са, ші крескѳт, ши шѳ адъпат кѳ авъцътърѫ, ши а фапте боне, Âпърътъцїй ачещій тинерй юбїм пре Хелимка пре татъл лор, ши кѳ адрептъриле лѳй атрѳ атжта аѳ доспит, кжт а ал долозечй ши опт де анй ай єтатей (вжрстей) лор, Â тоате пъриле искѳсиць аѳ єшит, чел май бътрѫн саѳ нѳмит Израїм, ѫрѫ чел май тжнър Âбдала, ачещій дой вїецѳм а аша драгосте, кжт ши пжнѫ а хїоа де астъзй а пъмжнтъл ачеста, кжнд се грѫще де дой прїатенй, кѫ се юбеск кѳ крединце, ши вїецѳеск апрепѫ ка Иераим кѳ Âбдала, зик: — Хелїм аѳ авѳт нѳмай оун прънк, адекѫ Офтишоарѫ, акарѣ прѣ фрѳмос трѳп, дар май фрѳмос сѳфлет лъкѳа, Татъл єй нимика нѳ аѳ кръцат, ничй аѳ прежетат де тоате, че аѳ пътѳто фаче де съвършит а партѣ фемеяскѫ ши фїиндкѫ ши єа се авъца апрепѫ атрѳ ачѣлѣш лѳш авъцътърй. каре ши ачей дой апъръцишорй, аша аѳ атрат атре єй аша вїецѳире ка атре дой фраць, ши о сорорѫ,

Âбда-

Ябдала, акъръж сўфлет ера май блжнд декжт ал челўж лалт, оаў адўсо кў тотўл л драгостѣ са, ши аша оаў плъкўто, кжт исе пъръ къ ничй вїецўще, кжнд нў ера кў юбита Балгоръ, аша се нўмѣ ачастъ фъръ де ръзотате Фечоаръ: адзўл саў вѣстѣ фрўмсецїй ши а лцелепчўнїй ачестїй фечоаре атжта се вестисе, кжт ши пжнъ ла оурекиле лўй Калїф ажўнсе. Ачеста сўпт номе ка се черчетѣзе фиїй сей, аў венит лкаса лўй Хелим, ши аў пофтит дела джнсўл ши пре соаца фїилор съй сео арѣте: ши кўм аў къзўто, ши пўцинтел кў джнса гръи, аў ръмас де фрўмсециле ши пробеле ей кў тотўл рънит, аў лўат пре Хелїм ла о парте, ши аша лчепў ай гръи, Хелїме! ев сокотеск пентрў крединчоаса та слўгърїе, дїгнъ ремўнерацїе, кўвїинчоасъ ръсплътире: спре сфършитўл ачела даръ ев астъзй пре фечоара та мїе соацъ оам алеео, де астъзй наинте ва лпъръци лпреўнъ кў мине преste Персїа. Ачѣсте кўвинте лфрикошате ка о ловитўръ де тресnет рзўнаръ л оурекиле кўнўнъскъторю, къ ел бине цїа не норочириле а мўлтора лпъръцїе, пре каре алнареш ла ачѣсте дїгнитъцй саў дестойничїй

лѣў

лъѫ анзлцат, къторъ ачѣа ши драгостѣ фе-
чоарей лѫи: ши а тинърѫлуй Принц Абдала.
нѫсаѫ пѫтѫт афрънце, ладатъ лши вени ла
фире: ши респѫнсе къ аплекъчне, Стъпъни-
торюле ал нороаделор! граціозе сау чинстите
Калїфе! робул тъѫ кѫноаще фачерѣ де бине
а та, чи се фїе ачѣа департе де гъндъриле
тале: лучирѣ сънцелуй Калифеск къ сънцеле
тъмъдуиторюлуй ши слуцїй тале ал негри.
Че ам зис! ам зис! респѫнсе ачела къ статор-
нік вїерс: ши акѫма токма ничй нѫ гъндеск
ам лѫа кѫвънтѫл ладъръпт. Ши л часѫл ачела
порѫнчи, се исе адѫкъ лнаинте Балсора, карѣ
рѣ ничй висънд къ бътрънѫл Калїф ва гънди
чева де дънса, кѫм адъзи дин гѫра нъскъто-
рюлуй, ла че лналтъ дїгнитате ао лнзлца
ау сокотит Калїф, ау амецит, ши къзѫ ла
мижлокѫл касїй, ши ачи ръмасе къ сѫдорй
рѣчй акоперитъ, токма ка кѫм ар фи моартъ,
фъръ де ниче о мишкаре ши сѫфларе. Желїм
плънцѣ къ амар, ши рогъ пре Калїф, сей ласе
кътва тъмп, ка се о поатъ мерѫ мерѫ къ-
тръ ачастъ нещїѫтъ ши не ацептатъ лнзла-
цире гъти. Сърака Балсора! ей нѫмай адѫ-
черѣ аминте де вѣчника деспърцире де къторъ

юби-

юбитвл єй Îвдала, май амаръ ши май грѣ
декжт моартѣ Îй єра, де чѣ маре жале аса
ав къзвт л десперацїе: ши динтрв ачѣм ав
квпринсо бетешвгвл, аша кжт лтрв ведѣрѣ
окилор дин зи л зи кътръ мормжнт се апро-
пїа. Хелїм възжнд квмкъ еа де боалъ ши де
моарте лтралт мод нвсе поате избъви де нв
сева май наинте де ачел Африкошат гжнд ши
адвчере аминте, къ ва плека двпъ Калїф, ав
сокотит ке ажторюл морцїй де моарте ши
де Калїф се о Îзбъвѣскъ, єл лпъртъши гжн-
двл съв фечоарей сале, ши о май лбїе съ
нвсе тѣмъ, еа спре толте ав воит. Лтвнчѣ
нв дат єл аша бъвтвръ, де карѣ ав требвит
се моаръ, лъ аша ка нвмай оарекжтева ча-
сврй ка моартъ се закъ. Лцїинцъ лвй Калїф,
квмкъ ав морит Балсора, кареле, фїиндкъ Ô
алесѣле ши о нвмисе лвй лпъртѣсъ, порвн-
чи лвй Хелїм, съ о лгроапе л мормжнтвл
Кврцїй палатей чеїй негре Îпъртѣцй, Хелїм
Îв адвсо лдатъ свпт номе, къ Îчїм допъ
обичаю ова балзомїрви, май оарекжтева зи-
ле спре джнса Îмай плжнце, Îшà Îв лтокмит
врѣмѣ, ка се поатъ ши єл ачїм о кжтва тжмп
л сингврътате зъбови ши а петрѣче.

Токма

Тóкма ѧ ѯїѡа ачѣѫ май тѫрѯїѵ се ѧдѵче ачїѫ ши ѧлт прѵнк де фамїлїа ѧпъръвтѣскъ, ши ачела ѧѵ фост алъй Ѧбдал. — Ѧл Калїфїлър ѡвичѣю ера, къ ѧдатъ дѵпъ че мѵрѣ чи́нева дин фамїлїа лъй, ѧдатъ фъръ де ничй о помпъ ла мормѫнтъл Палатей чёїй нѣгре се ѧдѵчѣ, ши аколо съ балсамирѵѫ де Хелим Ѧчест тенер кѵ инимъ симцитоаре, възънд че пътимѣше юбита лъй, ши невъзънд ничй ѡмижлочире кѵ карѣ сар потѣ ёїй ажѵта; де сѵпъраре ши де маре жале сѧѵ болнъви́т фоарте́, не боинд ни́чй о мѫнгъяре а аскѵлта, ничй мѫнкърй ничй лѣкѵрй а лѵа: ши аша ѧѵ ѧчепѵт кѵ сѵфлет ѧ паче, пре кале линъ, ѧ лѵмѣ чѣ лаатъ дѵпъ юбита лъй а плека, Хелїм ѧ аша цїркѵмщанцїй възънд, ѯисе лъй: Се бѣе обѣвтѵръ, карѣ ѧл ва фаче пре ёл май лесне́ а мѵри. Балсора се де-цѣптъ май кѵ граба, пре карѣ милостивѵл нъскъторю кѵ брацеле сале чѣле плине де драгосте пъринтѣскъ, кътръ инима лъй оа ѧ-ръцишато, ѧѵ дат ёй нищелѣкѵрй де ѧтъ-рире, ши се факъ ка ачѣстѣ май бонъ лѵкраре ши май маре потѣре се айбъ, ши ърътат ёй пре Ѧбдала, карёле ера апроапе де

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

дмнса, зикмндуй: съл пъзъ́скъ, пмнъ че ор-
ва дещепта ши є́л, къчй є́л мѣрце съле ад-
къ чепа де мжнкаре ши лтърире, лцерул пъ-
зитор ну ар фи путут ку май маре драгосте
пъзи сufлетул дрепт, декмт че ау пъзит а
трупул юбитулуй єй. Ѝ̆ръ дупъче сау дещеп-
тат ачеста ла врѣмѣ са: нещїинд, ничй май
наинте лцїинцат фїинд де мъестрїа єдука-
цїиторюлуй сау крескъторюлуй лор Хелїм: ши
лкъ кмнд окїе ла лучирѣ Канделелор, каре
не лчетат ачїм ардѣ, апроапе лмнгъ сине су-
флетул ши инима са, нуче путѣ спune ми-
рарѣ ши долчѣца луй: луй ице пъру къ су-
флетул луй акум май наинте л лъкашуриле
одихней чеїй вѣчниче сау дещептат, ши къ
духул юбитей луй ау венит лтру лтимпинаре
луй, ка сел дукъ лраюл чел федичит ал луй
Домнезеу. Ице дупъче повести ачаста луй л-
целепте сокотинце ши луарѣ лнаинте а татъ-
луй єй, ши тот лукрул ши тоатъ тайна ку
дескоперит, атунчѣ ау дат лаудъ ши мулце-
митъ гмндулуй челуй атот путѣрник пен-
тру аша бонїтате, ши пентру аса ши а юби-
тоарей сале бонъ лтокмире ши рмндулъ,
Ачаств лзкуинцъ а трупурилор челор моарте.

л

Алок де ай фи лъй африкошатъ ши гроазни-
къ, исе арътъ плъкътъ ши де веселїе, май
вэртос декэт сълашъл лъй Хелїм къ тоате
алодобит, кэчй аичѣ се афла ел атръ ничй
о тѣмере къ юбита са, чѣле дѣсъпра мор-
мынтърилор апринсе канделй исе пъръ атэта
лъчитоаре пре ка кръгъл Чирюлъй стѣлеле, каре
лъй нъмай спре ачѣа ай слъжѣ, ка се пол-
тъ ведѣ подоаба лъчафърълъй еїй челъй де
тоате зилеле, каре еїй луминътурю соаре ши
зїоъ вѣселъ а вїецїй ноаъ май наинте ай а-
цїинца, — Зидирѣ ачаста се нъмѣ Кър-
тѣ негръ, кэчй тоате де мармъръ фаїн
негръ зидитъ ера, Осътъ де оуший, каре а-
прежър ал акъндура. де чел демаре прец лемн
ера атокмите: токма де атэта нъмър де
стръжарй арапй негри не адормит се пъзѣ,
аша, кът ачїа нъ ера алтъа, фър нъмай не-
местникълъй кърцїй ачеїа, адекъ челъй май
маре тъмъдъиторю Калїфїлор атрарѣ слобо-
дъ, нъмай ачеста сингър ачїа а тоате зилеле
атра, канделеле априндѣ локъл ажъреценїе ал
пъзѣ, морцїй чей де изнов сав проаспецй бал-
самирза, ши фїецекаре трап ла локъл съъ чел
къвїинчос понѣ ши ашеза: Пентръ ачѣа лъй

Хелїм лесней ера прънчиаор съй требуинчоа-
ка хранъ але адъче. Персїани кредѫ къ ши съ-
флетеле морцилор ѫкъртѫ ачаста петречѫ пѫ-
нъ сосѫ лънъ ноаѫ, ши ѫтѫмпъл ачеста пре
ла мїезъл нопцїй оушиле чѣле марй де кътръ
рѣзърит се дескидѣ сингъре де сине,
ши съфлетеле ачелор нъ де мълт мъриц ешѣ
афаръ, ши ѫхотърѫрѫ лор зъбра: пентръ а-
часта ѫтѫмпъл ачела ѳоцй стрѫжари жос ла
пѫмѫнт кѫдѣ, ши къ маре бонъ ѫкъвїинцаре
(плекъчъне) ши фрикъ жос ла пѫмѫнт зъ-
чѣ. Ацелептъл Хелїм ачаста де комън крединц
цъ дешартъ спре фолосъл съъ ал ѫтребуин-
цат, ши аша дин локъл ачеста ал скос прънчїй
съй, ши ѫл дус департе де четате ла мънте-
ле Кирикан, оунде авѣ ел прѣ формоасе лъка-
шърй де варъ, каре иле чинстисе Калїф, оа-
рекънд, кънд ѫл виндекасъ де боалъ маре,
аичѣ ел сингър ал кънънат ши ал благосло-
бит ачастъ крединчоасъ пърѣке а прънчилор
съй, Абдала съпт нъме де гръдинърю ѫ ал
зѣчеле ан чѣ май маре парте а мънтелъй аче-
лъм ѫ прѣ фрънмоасъ гръдинъ оаѫ прѣфъкът,
кътръ ачѣа кърциле фїлософїей, ѭръ май кър-
тос чѣ де пърърѣ ши нескимбатъ драгосте ши

дъл-

дълчѣ соціѣтате а юбитей сале Балсоре, аша лаў фъкўт а плъчѣ локўл ачела, кът пентрў тоате лпъръціїиле локўлуй ачестуя нўлар фи скимбат, нічй лар фи пермителўит: саў съ зик сърбѣціе пъръсит.

Дупъ ал зѣчеле ан ал ферічитей петрѣчерїй лор аичѣ, аў морит Калїф Алнареш, ши Ібраим фїюл лўй аў прїимит скїптрўл лпъръцїей, адекъ аў ремас лпърат лаокўл татълуй съў. Ачеста лтро зи лпрежўрўл мўнтелуи Каракон вжнжнд, ши цїїнд къ ѣсте юбитўл съў лвъцъторю̂ л̂ лъкашўриле сале чѣле де варъ, лаў лцїїнцат къ брѣ съл черчетѣзе, ши лпревнъ кў джнсўл ва се прънзаскъ, пре ла амїазъ зи соси тжнърўл лпърат остенит, ши флъмжнд, Хелїм фоарте формос лаў ацїептатъ вѣсте бўкўроасе а аскўлта) лй лчепў ай ворби де Абдлла, ши де Балсора. Нумай че лпъратўл пжнъ ла жўмътате де ворбъ аскўлтъ, ши де чѣлелалте причепжндсе,

двсе, де неспвса бъкврїе рънит фїинд, сэри
а пичоаре, ши, цїв! цїв тоате! стригъ: вїв.
є фрателе мїев Авдала, ши пр€ формоса Бал-
сора: Авръцоше пре Хелїм сървтжндвл, ши
кв лакръмиле сале оуджндвл ай зисе: О двл-
че ши немилостиве пъринте ши Авъцъторюле!
кум ай потвт аша немилостив а фи? ши пре
мине л аша жале ши атристаре допъ ювитвл
мїев фрате ши допъ двлч€ мea сороръ амъ ци-
н€, оунде свнт? ах! оунде свнт? инима,
ши свфлетвл мїев: Се дешкисъ де о парте
о оушъ, атръ доритвл грэдинарю, апревнъ
кв пр€ формоаса грэдинэрицъ, ши анаинт€
лор оун чопор де патрв прънквци. — —
че ав оурмат, ши че ав фост дич€, нв аре
потенцїе пана се скрїе. — —

Їераїм възжнд къ нв поате ничй декум
а адвче пре фрателе съв Авдал ка се прим€-
ск€ жвмътате де апъръцїе, ши апревнъ кв
ел се апъръцаск€, шав зидит апроапе де джн-
шїй курцилe сале, ши орй кжнд вом де о-
стен€ле ши грижиле апъръцїей, ши де мвлте
арептъри ши порвнчй амай ръсвфла, ла
джншїй реніа асе одихни, ши асе мжнгъїа:
асе рэкори ши кв линище асе май десфъта:

ши

ши аш май петрѣче. Їбраил дѹпъ дин десть-
ла атрѹ апъръцїе петрѣчере а кѹвїинчошїй
анний ай фаптелор сале челор боне, фъръ де
ниче оун прѹнк аѹ ръпосат, ши непотрѹл лѹй
чел май динтжю нъскѹт фїюл Абдалеи ши
ал Балсори, нрѣшй аномит Абдала, а локза
ашй апърат аѹ рѣмас.

КАП

КАП V.

О пъркке де пъпъчи, сау кълцъни.

Нагдат лъкъм оун негоцїатор бътрън ши фоарте богат анъме Аъу-Казем-Тамбори, карале де маре скумпкте са, ятоате пърциле челе май адепъртате бестит ера. Ачеста пре лънгъ тоатъ богъцїа са пърта пре сине о хайнъ де минъне бътрънъ, ши нице дїмлїй сау нъдраци, чоаречи търчещи, пе карїй алтъчкм нъсе май ведк, фър пктек пре пктек, комънакъл сау къчъла лъй аша ера де суне ши де векю, кът ничи декъм нъсе потк коноаче де че въпсълъ ау фост поставъл ачела ят врк-мк лъй, ясе динтре тоате челе лалте вестминте але сале пъпъчїй сау кълцъни лъй ера май де осебй, ера врѣдничи де кътарк тъторър нороаделор ла дъншїй, ши окїй, прекъм

кум ачелор дин локул ачела, аша ши ачелор диントралте пърцй спре къутарѣ ла джншїй, ера порницй, тълпиле ачестор вестицй кълцуний ера лпрежур ку нице ке де фїер потковици, ыръ фаца лор ку де тот фѣлюл де пѣтече гроасе ера кърпитъ, арар сеафлакѫте вре оун кърпачю, каре де зѣче анй лкоаче нуцарфи пу-тут лъуда къ нушау арътат мъестрїм лор спре данши, нетрекут даръ ау требуит се фїе ей фоарте грей, щи ши оаменїй даръ ау требуит доаръ преете мъсуръ спре рже лакомй фїинд, орй кѫнд чева де батжокуръ, ши преете мъсуръ грей а спуне вом тотдѣуна ку ачецій пъпучй сау кълцуний алуй Абу-Казем-Тамбори асемънау Ачест негоцїатор премблжндуїъ Оа-рекѫнд прин тѫргул сау пїацул Багдатулуй, възу нице васе марй ши ши формоаса де крї-стал скоасе де вѫнзаре, ши фїинд ел лукру куноскут ши искусит, ау сокотит къ се поа-те дела джнселе чева добѫнди, лѣу кумпърат ши лѣу адус а касъ, токма лврѣмѣ ачѣм ау лцелес: кумкъ оун вѫнзътурю де аромате де даторашїй луй фїинд силит, ера аневоит вре о чинчй зечй де оке де алѣсъ ши формоасъ апъ де трандафїр фїекум а винде, ау гръбит

аколо, ши апа ачѣа кѹ жѹмѣтате де прец аѹ кѹмпѣрато, Одусе а касъ, ши л васеле лѹй чѣле де крїстал ноаѣ кѹмпѣрате, Оаѹ тѹрнат.

Де ачаста кѹ бонъ добѫндъ негоцїторїе плин фїинд де бѹкѹрїе, посе л гѫнд ка ши претикълос трѹпѹл сеѹ Оаречева а пѹне, ши ка оун алдъмаш лѹиший дѫнд, аѹ плекат ла бае де чинчй потрй асе скълда. ачѣа, каре ел демѹат ши демѹлт дорѣ, ши нѹмай тѫмп спре ачѣа спорник, ка орй кѫндва добѫнди ева, пентрѹ ачѣа тот ащепта, дезбръкѫндусе ачїа, л й зисе оун кѹноскѹт ал лѹй глѹминдусе, къ ар фи врѣмѣ, ка ши де ачей тикълошй пъпѹчй се се мѫнтѹаскъ, ши але да Одатъ ши паче, ши прин ачаста де ржсѹл ши батжокѹра нородѹлѹй асе дескърка, ѓѹ да ачаста, респонсъ Абѹкасем-Тамбѹри: де мѹлте орй ам сокотит, л се кѫнд мъ оуйт бине ла дѫншїй, мисе пар къ нѹ сѹнт де лепъдат, шръ де алтъ парте вїз кѹм сѹнт акѹма времиле, къ нѹс нич бътъй нич чѹмъ, ка се моаръ ши се пїаръ барем жѹмѣтате де парте дин Оамений, ши аша чей че ар рѣмѫнѣ, ар май потѣ добѫнди, шл агониси врѹн бан, Оамени се л мѹлцеск де минѹне, ка кѫнд рѣ-

сар

сар дин пъмжнт, кръ банїй дин зи л зи се
лпоцинѣзъ пре лѫме. Ячѣстѣ зикжнд съ дез-
брѣкъ ши лтръ л скълдътоаре, сѫ л бае,
гжндинд лтрѫ сине, вою да чинчй потрй
ай мїей, даръ атжта мъвою фрека ши спъла,
пжнъ кжнд вою спъла ши цѣрце депре мине
пїлѣ ачастъ бътржнъ, фрекжндусе ши спъ-
лжндусе аша, ѫ венит ши стъпжнѫл (Паша,
сѫ се зик ши сърбѣце Кадїи) четъцїй, съ
десбрѣкъ, ши л соб лжнгъ джнсѫл ае скъл-
да ѫ лтрат, Бътржнѫл нострѫ негуциторю
май наинте фїинд гата, ѫ єшит, ши сѫ л-
брѣкат л хайнеле сале чѣле формоасе, лае пъ-
пѫчїй лѫй нѫсе афларъ ачїа, чи л локѫл ачѣ-
лора се афларъ алци ной ши формошй, ѫ
сокотит л сине къ пріатенѫл лѫй, каре кѫ
джнсѫл де пъпѫчїй лѫй ворбисе, ѫ фъкѫт а-
чѣ глѫмъ, фоарте лй вою мѫлцеми, кжнд
мъвою лтълни кѫ джнсѫл, зисе: лѫъ пъпѫ-
чїй л пичоаре, ши плекъ воїос кътръ каст,
кръ дѫпъче стъпжнѫл четъцїй єши дин скъл-
дътоаре, се оуйми ши спъймжнтъ, възжнд
л локѫл пъпѫчилор сѫй пъпѫчїй лѫй Аѫ Ва-
зем-Тамбѫри чей ла тоатъ лѫмѣ кѫноскѫцй,
зъбъраръ слѫжиле л оурма лѫй, ал ажѫнсеръ

Анаинтѣ жъдекъторюлъй ѧ пъпъчїй лъй, ши ка оун тѫлхарю де фаце сав дефъймат, ши осѫндит, ши ка съ нъ рабде брео сътъ де кѫте пре талте пентръ педѣпсъ, пре лок ав требуит атѫта се пазтѣскъ, кът ар фи пътут омїе де кълцъний ной аш кумпъра, кум соси даръ акасъ, кв дрептъл фок ал мѫнїей спре пъпъчїй лъй апринс фїинд ле фъкъ лъ африкошатъ предикацїе, де трей съте де орй бластемѫндъй, кв арънкат ѧ пъръл Тїгръл, каре пресупт ферестриле каїй лъй кърѣ.

Акума даръ дин адѫнкъл инимїй лъй офтѫнд, шав кумпърат тарй ши здравений кълцъний, ши ачешв зїоа ши ноаптѣ а стъдирви, кум ѧшй ва потѣ пагъба кв добѫндъ ръъшй ла лок ао адъче. Ядолози дъпъ ачѣѫ ав єшит а май къта прин четате, долръ ар пътѣ чева лесне кумпъра, каре сар пътѣ май скум винде. Атрв ачѣшй зи пескари вѫнѫнд пѣще, симциръ чева грев ѧ мрежиле сале, каре трътѫндво ла оускат, ѧй кв принсе фригъриле де гроазъ, дѣка възъръ ачѣѫ, де каре ничй одатъ нъшав адвс аминте, пъпъ и лъй Ѣев Казем-Тамбори, карїй кв кѣеле де мреце ера акъцаций, рѣв мѫнїошй ши ѧфокаций

фїина,

фїинд, аз дчепът а съдви фоарте оурът шй ай бъзстема, ай лъарж апой кз джншїй шїй арънкарж л ферестриле стъпжнълъй лор, каре спъргжндъле, дсж тоатж ненорочирж нз аз фост атрз ачаста, чи ъбържнд пъпъчїй дсобъ, аз ловит глъжиле чъле марй де кристал, фърж де милж лъз сфърмат, ши аша сав пръпъдит тоатж апа чъ де трандафїр дин тржнселе. Кум аз фост бътржнълъй; кжнд аз атрат л собъ, афлжнд ферестриле спарте, глъжиле сфърмате, апа де трандафїр върсатъ, ши токмай дсъщй пъпъчїй лъй чей бътржнй ачїаш. Тржнъи кърчъла де пъмжнт, се дчепъ асе бате дпїепт, ши ащй смълце барба, ши аша асе въета, кът тоцй вечинїй алергарж ла ачастж ларм, Обичнъиций фїинд ла аша атжмплърй ши цїркъмщанцїй амени асе мира ши асе ржде, ши дъпъче се ржсерж дин дестъл, фърж де ничй оглъм прежъдекжнд де ачастж атжмпларе, тоцй кз оун съфлет афларж, кж нъе лъкрз кърат кз пъпъчїй ачещїа, ши кж нъе алминтриле, чи некъратъл кз джншїй лъкрежж ши лдрептж. Ха! зисе атънчъ оун попж бътржн де чай търчещй, сав оун Оце, кжнтърец, дчаста є токма ачъа че ам четит

BIBLIOTEKA ACADEMIEI

четит ев атрвн кытап брамынеск, къ ши хайнеле каре адевнгъ врѣме се полртъ, ă-тръ атржнселе вре оун сѫфлет а оунвй ом ръв, ши аша рїхтїг съ префаче стригою, ачаста є вала: стригаръ тоцй кв оун сѫфлет ши кв о мцелипцїе, даръ че арфи алта даръ? требѫцїе даръ бинеай оуска, ши допъ ачѣа кв тотвл ай арде, шаръ ченѫшь лор къторъ ръгърит ао вжнтвра, атжнчѣ ай лво тикълоѫл бътржн, ши къвтжнд ла джншїй кв лакръмй, фъкжнд кв капвл, ай пвсе пре стрѣшина късїй де къторъ соаре, Ка сесе оусче ачїа бине.

Мжне зїй прънчїй вечинилор се адвнаръ, ши ачепвръ асе жвка пресвпт стрѣшина, оунде ера пъпвчїй, токма аврѣмѣ ачѣа ав венит додо мжце, се кам аекаръ ши мвцжръ пре ачїа, ши вборжръ пъпвчїй, карїй пикжнд пре капетеле адой прънчй, ле спарсе капетеле, ачепвръ прънчи а ципа: алергаръ пърынцїй лор, лваръ пъпвчїй, ши пре прънчй кв капетеле крънте, ши се двсеръ ла Кадїа сав жвдекъторюл Орашвлвй ла пажнсоаре. Ачеста тримисъ двпъ ачела акъй сжнт пъпвчй, ши кв африкошатъ стригаре ал атребъ: кънолцїе ел акъй сънт

ăкъл-

Акълцъминтеле ачѣлѣ? кѹноск атро мѣе де часѹрй рѣле де капѹл мїеѹ! ръспѹнсе: даръ че каѹтъ ѣле акѹм аича? се нѹ фачем мѹлтъ ворбъ, ши аичѣ абѣ кѹ мѹлцй баній се мжнтѹи, ѣаръ пъпѹчи исе дъдѹръ анапой.

Атѹнчй ел ка се скапе де атжтѣ невой де афъшѹръ анищемъхръмй рѹптешиздрънцоасе, ай легъ таре кѹ осфоаръ, ши кѹм лсеръ се дѹсе агрѹдина са, шїй агропъ афѹнд апъмжнт. Фарекаре дин вечиний лаѹ възѹт ачаста фъкжнд: ши сокотинд къ доаръ ел ачїм алт чева агроапъ, âѹ сърит ноаптѣ преste гард, ши дезгропжнд âѹ скос âчѣ легътѹръ, âстѹпъ гроапа, ши âсемънъ пъмжнтѹл, ши еши âфаръ, ши допъче кѹ мѹлтъ остенѣлъ оаѹ дезлегатѣ, възѹ къ саѹ ашълат, âдáтъ кѹ грáбъ легъ âчей скърнавй кълцѹнй, шїй âрзнкъ атро четернъ саѹ, скок, пре оунде кѹрѣ лътѹриле орашѹлѹй сáѹ â четъцїй: дѹпъ пѹцинтѣле зиле лови о плоае маре, ши чел май сѹс поменит пакет саѹ оприт оаре оунде атро цѣ́ве а ачеїмшй четерне (скок) ши âпрецѹрѹл лѹй саѹ адѹнат мѹлт норою, аша кжт непѹтжнд кѹрце апа, аѹ дат анапой, Се оумплѹръ нище подрѹмѹрй

ши

Ши болте, ши се фъкъ ла мълцй маре пагъ-
бъ, Майсторїй плекаръ а кълта ши акъръци
цевиле, апой афларъ легътура ачѣа, ши одъ-
серъ ла Кадїа сав ла жъдекъторїй, адатъ дъ-
пъ Абъ-Казем-Тамбури. Съдорй де моартелав
къпринс пре ачеста, дѣка вени, ши възъ ачїа
пъпучи. Проклетѣ ши блъстемате омъле! Ăй
зисе Кадїа: спънемй, че ай пъс де гънд къ
пъпучїй тъй се лъкрезй? доаръ ай пъс де гънд
тоатъ четатѣ къ джнший сзо прѣпъдещй? а-
кума даръ атжта пагъбъ требъе се плътещй,
Врѣдникъле ши чинститѣ Кадїе! респънсе ачела
єъ въз. акъма че Ê къ ачещй пъпучй, дакъ ав
єшит єй ши де аколо, оунде ам фост агро-
пат: тот воїй плъти ши тоате воїй ръбда,
орй чева афла дрѣпта жъдекатъ, чи нъмай а-
часта те рог: Ĩзбъвѣщемъ де невое, слобозѣ-
щемъ де ачещй дъжманй ай мїей, ши нъмїй
май да Ănапой. Сингър Кадїа нъсе потѣ о-
при де ржс: ши допъче âв плътит âчеста па-
гъба, ав порънчит Кадїа алъса оундева âчещй
минънáцй пъпучй: ĩръ лъй дъдъ кáлѣ къ Â-
щїинцаре, ка де âкъм Ânаинтѣ сънъмай поар-
те пъпучй аша бътржнй ши векй.

КАП

КАП VI.

Пентрŭ модрŭ кŭ маре фолос а чети.

Ачелора, карїй кътрă май бонă сокотиницă пашїи сăй ардептĕţă, ши карїй кŭ остенĕла лор мŭлтора спре фолос афи сокотеск, ши Патрїа ши Нацїа сă ао прослăви ши ао афрумсеца, калĕа арăта, ши остенĕлеле лор нŭ нумайале оушура, чи, ка сефїе май кŭ роадă але фаче: ачеста е лŭкрŭл юбирїй де оамений, ши фачери де бине, карĕ нŭ нумай лор се арată, чи ла мулцй оамений ай времїй ачецїа де акум, ши ачеїй вїитоаре, каре кŭ остенĕлеле лăр севор фологи. Ачецй оамений сунт пентрŭ тинери ноцри, карїй, де съвор афла атрошŭтă нумай оунŭл, кареле пре тоцй чĕалалцй wрй аче авăцътрă май кŭвăршиторю ецелленц, ши десăвăршит сева арăта, ачела ва фи врĕдник ши аптитуд пентрŭ тоцй чĕалалцй,

лалцй, Патрїей сале дин дестзл платѫ сзв
дигна ремзнерацїе фаче. Âчестора дарѫ, Âкѫт
є кз пзтинцѫ, а ажзта, нз требзе грижа Âтро
небѫгаре де самѫ, ши лиапой дзпѫ спате а
опзне, чи май вжртос тоатѫ пзртарѣ де сжр-
гзинцѫ а Âтребзинца, ка се лисе поатѫ калѣ
лвѫцѫтзри чѣ кз мзлтѫ остенѣлѫ ши дин
дестзл лделзнгатѫ тжрси ши асемѫна, де
спинй. де мѫрѫчинй, де поломидѫ, ши де
пїетри кзрѫци, ши флорй юбитоаре де миос
формос семѫна ши лподоби.

Â ведѣ ѭасте, кѫ мзлцй сколастичй деприѣ
формоасе минте, прин ненчетата четире амзл-
тор фѣлюрй де кѫрцй, прин скрїерѣ ѯїоа ши
ноаптѣ, преспе мѫсзра де рост Âлвѫцѫтзрй,
прин мзлтѫ гжндире, ши спре кѫрцй седѣре,
алкѫтзирѣ трзпзлзй лор шїо стрикѫ, Âшй
пїерд сѫнѫтатѣ, майнаинте декѫт че симцеск
температѫ дзлчѣца остенѣлелор сале; кѫт ши
кѫт кз лдемнзл лор пѫшеск лнаинте, ба че-
теск мзлт, ши се wстенеск: сокотинд кѫо-
стенѣлеле лор, ка нице аспрз порзнчите да-
торїй але лор, ши де нетрекзтѫ мижлочире а
добжнди сѫвжрширѣ Âл практика орй кѫрїи
кїемѫрй, чи ей прелжнгѫ тоате ачѣстѣ сзнт

гата

гата а мъртвриси, къ тоатъ четирѣ ши ăвъ-
цътура лор нѫ ăсте алтъ нимика, чи остінѣ-
ла ши кинѫл, ăтрѫ карѣ ей ничй деѳѫм нѫ
афлъ десфъторе, кът ар фи дестѫл лор пентрѫ
остенитѫл крїер, ăгреоатѫл кап, ши тот трѫ-
пѫл, ши пентрѫ меланхолїа, каре е обичнѫит
дин седѣрѣ чѣ ăделѫнгъ врѣме, дин четире ши гăндире асе насче, дин дестѫлъ ръспăъ-
тире а фаче. Ă оуштора остенѣла Сколастичи-
лор, карїй сънт фъкъторй де бине, ши де
маре лаѫдъ ши юбире врѣдничй, воинд, Сева
поне ă Кап ачѣсте регѫлй де ăдрептаре, кѫм
сар потѣ чинева ăтрѫ четире ши ăвъцътѫръ
кѫ май маре нѫ нѫмай дăлчѣцъ, чи ши кѫ
фолос асе ѣерцїрѫи. Ăсе майнаинте пънъ ăнѫ
ардта ѣѫ сокотинца меа пентрѫ лѫкрѫл ачаста
воск каре нѫ кăѫте четитори ла ачѣсте кѫвин-
те але мѣле ка ла нице дърй ăнаинте, ши
догматичещй ръндѫелй, ши ăтокмири, чи нѫ-
май ка лао пѫнере ăнаинте ши кѫ де бѫнъ воѣ
скѫтире се кăѫте.

Пентрѫ а добънди кѫвїинчосѫл фолоѣ дин
четирѣ кърцилор, майнаинте требѫе сефїе ачѣă,
челѫй че очетѣще плъкѫтъ. Фирѣ омѫлѫй аша
ѫсте ăтокмитъ, кът ел ничй ăтрѫн лѫкрѫ

нѫ ва, ничѝ статорник ничѝ лделѫнгат се пѫ-
шаскѫ лнаинте, лтрѫ каре ничѝ о лдестѫларе
ничѝ дѫлчѣцѫ нѫ афлѫ. Ноой тотдѣѫна лѫ-
ѫм лнаинте кѫ лпротивире лѫкрѫ грев, лкѫл-
чит ши неплѫкѫт, ши не сѫлим кѫт май кѫ
граба се потем сѫне избѫвим де дѫнсѫл,
ничѝ сѫферим атѫта, кѫт ар требѫи, ка сѫ
добѫндим лтрѫ ачѣѫ фолос де сѫвѫршит:
абїѫ апѫкѫм сѫне избѫвим де оун лѫкрѫ, ка-
ре ѫсте нолокѫ грев. Ѥрѫ лче є анима но-
стрѫ плѫкѫтѫ ши апликатѫ, ши кѫтрѫ че
лсѫши аплекѫчѫниле ноастре нетраг, лтрѫ а-
чѣѫ ши лкипѫирѣ минцїи ши а прежѫдекѫрїи
ноастре лпрежѫнѫ лѫкрѣѫ, ши ажѫторѣѫ лце-
лѣцерїи ноастре, кѫт лй каѫтѫ пѫнерѣ лна-
инте ай фи юбитѫ ши лрѫдѫчинатѫ: ши
тот потинчосѫл фолос лѫиш де аколѡ ал
траце.

Чѣ динтѫю ши май де кѫпетенїе грижѫ
лтрѫ ачѣѫ требѫе сѫсе пѫнѫ, ка дѫпѫче Ско-
ластикѫл аѫ добѫндит кѫ темею ши дин де-
стѫл счїинцѫ а лимбилор, лтрѫ каре се афлѫ
май формоасе кѫрцй. Ѥрѫ май вѫртос ачелѫа:
кѫрѫа се предаѫ лвѫцѫтѫриле, се примѣскѫ: се
дѣ скат, се испитѣскѫ ши се коноаскѫ фирѣ-

ска

ска са аплекъчѹне, кътрѫ карѣ лѣъцътѹрѫ сау матерїе лл траце инима. Минѹнатъ є ô тайнъ л̂ сѹфлетѹл омеческ, кѫ лтрѹ ачѣа, лкарѣ май таре се аплѣкѫ, л̂трѹ ачѣа ши мѣрце лнлиите кѹ фолос, кърѫ дѹпъче ва кѹноаще ачаста че ам ѯис, атѹнчѣ съсе сѫргѹаскѫ кѹ сфатѹл оаменилѡр челор л̂ѣъцаций май бине л лсѹший ачѣаший матерїе аш къциига Кърций, л̂трѹ каре єл лесне сева юби, ши ачѣа, каре сар пърѣ алтора, карїй сѹнт спре алте аплекаций, спинорос, лѹй ва фи ювите флорй.

Ядоао дѹпъ рѫнд, кърѫ допъ липсъ асѣменѣ чей динтѫю, обсервирѹинд сау лѹѫнд сѣма, кът де маре требѹинце ксте ла тоате лѹкрѹриле практика, лкъ май де требѹинце слобод се поате чети, адѣсеорй кѹ чей май лѣъцаций де сине, де ачѣлѣ матерїй а ворби, сау кѹвѫнта, сау кѹ чей асѣменѣ лѹй де ачѣа деспѹтаціа, ши аргѹментѹриле. Чи ачаста ничй деквм се нѹ фїе търіа капѹлѹй, дин Їнат ши керіѹцїе, дин врео кѹпидїе а глорїи, дин небона лналтъ фълошїе (ши ласе мисе дѣе слобозенїе а ѯиче) дин врѣмн дѹх ерническ, дїспѹтаціл ши аргѹментаціл а врѣмней стригърй

не

не Ацелѣлте, диндрѫ каре ничй одатъ ничй сѫ нъскѫт, ничй съва наше врѣѫн бине, чи се фїе нѫмай дин инимъ кѫратъ їнгенѫитате, ши санктъ драгосте, кътръ чѣ дин Ацелѣуере, ши Атрѫ тоате лѫкрѫриле адевъратте кѫноцинце, пригонирѣ сѫ їнатѫл: ши нѫмай Ацеа догматичаскъ, ка кѫм нѫмай савїа де амѫндоао пърциле аскѫцитъ Ам мѫнъ, пре жѫдекърриле ши сокотинцеле сале але апъра, кѫ тотѫл орбѣще минтѣ, Атърѣще ши Апретрѣще анима омѫлѫй, токма аша кѫм се скрїе де Фараѫн, ши се опрѣще тоатъ Атрарѣ кътръ адевър, ши кътръ лина ши кѫрата кѫноцинцъ а лѫкрѫрилор. Дѣкъ пот пре ноой ачѣлѣ трекѫте ферічите але саменилор челор Ацелепцй сѫфлете, атѫта фолоси, Авъца ши лѫмина, кѫ кът май мѫлт чей лор асѣменѣ вїи пот ачѣа фаче. Акърциле лор, дѣка се аратъ чева ноао кѫ грїѫ ши некѫноскѫт, ши дѣкъ се нъще Атрѫ чева брео Адоире, ноой нѫй потем афла акѫма се тѫлкѫаскъ ноао ачѣле лѫкрѫрй даръ пре чей вїй авем Амѫнъ, ши потем дела Амнщїй тоатъ тѫлкѫала чѣре, ши дебиндй,

Л дискурсул чел л соціетате, сэу л ворбе кэ челлалці се лэфлецеск лэкрэриле лчѣлѣ, каре лѣм четит ноой, ши де лѣм пэндит ноой кэ тоатъ потинца, ыръшй май мэлт лтрэ лчѣлѣ вом дескопери ши кэноаче, дѣка вом авъи, че аз жудекат ши алци деспре джнселе. Чѣ динлъэнтрэ лэкраре а минціїй се поате асемъна челэй динафаръ кип ал оаменилор, деворфи оунїй лорэшй нэщїэ кът де асѣмѣнѣ, ыръ дѣкъ кавци бине, вей афла ѫтрэншїй врео дескилинире. Ноой кънд воим а спэне, къ дой оамені сънт оунэл алтэл асѣмѣнѣ, зичем: є асѣмене ка овл овлэй, сэу ка доаъ оаъ, чи искэсинца испититорй фири афлъ, къ нічй доаъ оаъ асѣмене оунэл алтэл нэце афлъ: пентрэ лчѣл каре май мэлте міліоане де оамені вѣде, лчелэл минтѣ атънтѣ міліоане де дескилиниріі л сине пріімѣще, ыръ карелє май маре нэмър де кэноцинцеле гъндэрилор єй агонисѣще, кэ атънта май мэлт минтѣ лэй се лтинде ши се лъцѣще: динтрэ лчаста оурмѣзъ, къ дэпъ дискэрсэл дин дестэл де орй каре матéріе ши лъцътэръ, кърці, каре лсэші лчѣле лэкрэрй копринд, май мэлтъ лэаре де самъ, кэ май мэлтъ л-

целѣ-

аѣцере ши дѫлчѣцъ се четеск ши се цин Â минте, апой дѫпъ ачѣа нрѫщй де лѫкрѫриле ачѣлѣ акорби, а чети ши а гѫнди, каѫтъ се ниче фаѣъ ноаѣ лесне ши дѫлче, ши дин ачаста се наще бонѫл фолос, дѫлче род, ши съвѫршире.

Пентрѫ ачѣа лцелепціїй Нъскъторй. лкъ кѫ прѫнчи лор чей микѫцй тотдѣѫна ворбеск, шїй атрѣбъ, че лцй възѫт, лѫзит, ворбит, четит, лѫвъцат, ши лѫкрат? апой атрѫ тоате ачѣстѣ фъкѫндѫле Обсерваціїле лор, ши дѫндѫле лѫр кѫвїинчоасе атребърй, дин тинере оунгй ле дешкид минтѣ, ши ле лцелепцек сѫфлетѫл лор, Âдрептѫндѫй спре тот бинеле, ши лъѫдатъ цїинцъ ши фачере. — Фїецекаре тѫнър, каре съ предъ лѫъцътѫри, съмпте маре бѫкѫрїе, дѣка се поате челор лѫй асѣмене: ши челор май боній декѫт ел, арѣта, къ ел лцелѣце лѫкрѫриле, каре ле лѫцъ; ти каре ачаст ъ бонїтате нѫ симпте Â сине, ачела нѫ ѣсте пентрѫ лѫъцътѫръ, нръ симцинд ачаста, фирѣще требѫе се юбѣск Кърцилѣ ачѣлѣ, каре ле лѫ ажѫторѣзъ пре дѫнсѫл атрѫ ачеста: ачаст ъ драгосте поцинтел кѫте поцинтел лчѣпе афи обичаю ши се фаче ла Âчепѫтѫл

чепутъл оуней лимбй ной паптимъ, сав фіе л Орй карей плаче Âвъцътуръ, се пон лнаннте ноаъ лъкруръй некъноскъте, пентръ ачѣа нъе къ потинцъ, ка се нъ нисе факъ къ грев, лсе дакъ ноой спре ачѣа къ тоатъ вжртътѣ хотържм, ши къ статорничїе щи нъ грѣбинд, лтръ ачѣа спорничинд ла тоатъ де нов лвъцатъ Лекцїе, ноаъ вом симци лдълчире; Сѣне понем ши ачаста лнаинте, къ дѣкъ лъкрътурюл де пъмжнт атжта се остенѣще, ши къ сѫдорй аржнд ши семжнжнд, л нещїѫ тъ нъдѣжде Оарекътева лъний ашептжнд сеши адъне храна, родъл сав фрѫктъл депрестѣ ăн; кѫм даръ ноой нъ нѣм арѣта хероичещй, ши бърбътещй пентръ аша фрѫкт? къ каре л̂ тоатъ вїаца ностръ вом трѣи: Лекцїй фоарте пѫцин.

Мѫлцй

Мулцй юкиторй де остенѣлѫ се кинѵеск, се мѵнческ, ши се ши кїелтѵеск: мулт прекрїинд Перїодѵрй, ши фрѵнзе мтреци а Ѧѵторѵлѵй сау а скрїиторюлѵй де кѫрцй, ши ачѣѫ тот де рост лвацѫ. Нѵ ѯик, кѫ ачаста нѵ аре фолосѵлосѵ, лсе нѵ кѫтрѫ остѣнѣлѫ, нйчй єкѵвїинчолсе тѫмпѵлѵй, май вѫртос ачеїѫ нѵ пот лесне лвѫца де рост, де алтѫ парте ла ачаста кѫѵтѫнд, адѵче май маре вѫтѫмаре, ши пагѵбѫ декѫт фолос, кѫчй лпїѫдекѫ пре оученикѵл сѵѵ дїсцїпѵлѵл, де нѵ потекѵ врѣме ал сѫѵ лсѵший лсѵшит модѵл скрїерїй ши арєспондерїй аший добѫнди. Фолосѵл чел май маре, каре се поате авѣ динтрѵ окартє, се кѵприндє мтрѵ ачѣѫ, ка четиторюл дѐ сѫвѫршит сѫ лцелѣгѫ гѫндѵл Ѧѵкторѵлѵй, сау а скрїиторюлѵй ачеїй Кѫрцй, ши аша сѫсе адѣпе кѵ дѵхѵл лѵй, кѫт, кѫнд ва лѫса Картѣ дин мѫнѫ, сѫ поатѫ кѵ лсѵший кѵвинтеле сале деспре матерїа ачѣѫ кѵвѫнта сау дискѵрѫлѵи. Мтрѵ аша єѯерцїцїе ши фолосинце минтѣ мтребѵинцѫнд потѣрѣ са, май таре сѫ аскѵте, сѫ лѵминѣѯѫ ши се мтѫрѣце: нарѫ рѫспѵндерѣ ши кѵвѫнтарѣ сѵѵ дїскѵрѵл се адѵк кѫтрѫ лесниме ши сѫвѫршире.

Допѫ

Допъ модъл ачела, ачѣа че ворбим ноой ши скрїем, се фаче лорй каре кип ал нострѫ, ноой кѫцетъм, ноой гжндим, ноой лѫкръм кѫ минтѣ, ши нѫне осжндим лшине пре ной, къ тотдѣуна стреинъ оунѫлтъ дин кѫвжнт лкѫвжнт а алтуа кѫвжнтаре сау дискурс. Âчеста є модъл челор май алеш ши марй лтрѫ лъцътърй, а чети кѫ маре лѫаре де сѣмъ, ши прежѫдекаре сау дїюдїкаціе де мѫлте фѣлюрй де Кърці, а траце а скоате дин тржнселе, ши а строаче лсине, нръ кжнд скрїѫ де материїиле ачѣлѣ ши дискърѫлѫеск сау ворбеск, атѫнчѣ фак ачаста.

Къ четирѣ Кърцилор кѫ адевърат ши допъ дрептате се нѫмѣце Храна сау бѫкателе минцїй: ши дѫпъ асенънарѣ бѫкателор храненлор сау мжнкърилор, каре нѫмай атѫнчѣ сѫнт де фолос, кжнд допъ ржндѫалъ се фїерб Âстомак, ши кжнд се префак лсжнце кърат, шн лмъдѫха оаселѫр, ши тѫтърѫр пърцилор трѫпѫлѫй Âпъртъшеск а лѫр Хрънитоаре потѣре, причинѫинд крѣшерѣ ши потѣрѣ: ачѣа лсѫш слѫжбъ сау слъгърїе ши четирѣ требуе се фак къ гжндѫлѫй, ка сесе (аша се зик) атрупѣзе ши лфїинцѣзе лєл, адъо-

гжндѫй

гжндвй тотдэуна май ноаъ крэсчере ши вир-
туте, аичй є детребуинцъ се нсе дин єл не-
фїартъ ши непрефъкутъ аша прекум ав атрат,
кв дрептул къ є май бине одатъ дин оуна
сав доао кърцй а чети, нимика май пуцин
дупъче нєм лдестулат кв ачєлэ, нв нсте
кв въгъмаре ши де алт штїл сав матерїа а
лва сав ачети кърцй, сынт дестуле, ши прэ
формоасе кърцй нв нумай лверсурй, чи шикв
стїлвс прост, каре пентрв одихна дела лвкрв
четиндвле слвжеск. Дескилинирэ тотдэуна ве-
селэце, ши дв нсте кът де юбиторю де чети-
ре лдестулат кв ачаста, лдатъ кум а алтъ
карте атралтъ лимбъ, ши де алтъ материе,
а ора (часул) ачела вине луй ноао пофтъ къ-
тръ четире. Трчй оунеорй дела чей бътржни
скрїиторй ла чей ной, сав дела чей ной ла
чей бътржнй, скимбъ тв материм чэафвндъ
тв чэ скундъ, ши чэ глумиторе ши вэсе-
лъ, а лъса картэ, ши а лва пана, ши дупъ
ачэм ши оуна ши алта, ши а плека бвкврóа-
се инимъ кътръ соцїетате вэселъ ши пърташ
ани зъбовирилор челор юбите соцїетцїй, а-
чэст тоате ажуторэзъ четири ши лвцътв-
рїй. Минтэ ноастръ дупъ дестула одихнъ

ши

ши дупъ ѯъбовирѣ къ мъсуръ ши веселіе ши десфътаре, се ынтоарче къ май маре фоаме-те ши пофтъ къторъ кърці, нуная дѣка нусе фак ѯъ'ловириле преste мъсуръ нделунѧй ши прѣ ндѣсе wрй, ши прин обичнуинцъ кѫзнд ндене, ши нефъкзнд небъгъторю де сѣмъ, ши ндешърт въръторю де минте.

Чела че вощше ачети къ ндулчире ши къ долчѣцъ; ши ачѣм ндемнѣѯъ къ май маре фолос, къчи каре къ дѣсмла ши преste инимъ четѣще, ничи wдатъ къ кувїинчоаса четире нусева фолоси) требуе бине се ня сама, нунумай ла ѯилеле тимпулуй; каре сунт кувїинчоасе четири, чи ши анул ндрег, — де обще диминѣца тотдѣуна ар фост сфинцитъ сау дедикатъ ндъцътуриlор, сау мъзелор, ши кърцилор, ѣръ дупъ амїаѯъѯи ндреунъ петрѣчерѣ ндсоцїетате, ши ндворбире, сау ндискурс, ши май формоаса аскуцирѣ минци дупъ прънѯ, сау дупъ мънкаре, ши бъутуръ рѫмъне не аскуцит, ши слаб. Ашиждерѣ ши ндунеле, къдурй марй нуй сунт четири ши ндъцътурїй прїятене. Ачастъ черъѣск пъртишоаръ а гъндулуй нострu ндтрu аша є легътуинцъ къ крїерїй, къ сънцеле ши

къ

къ трѫпъл ностръ, кът, кънд ачѣсте пърцй пътимеск ши сънт слъбите, атѫкчѣ ши ѫ, пънъ кънд є къ дънселе, є невоитъ а пъмими ѫпрезнъ. Чи къ тоате ачѣстѣ ѫтот часѫл ши ѫтот тимпѫл, кънд нѫ сънт гъндѫриле ноастре ръсфирате, кънд инима ноастръ є ѫлинище ши ѫ пачеде пофтеле чѣле нъпразниче але патимилор, ши кънд авем ной ѫѫаре де самъ ѫ потѣрѣ ноастръ, ка се потем къ дънса стъпъни ши ѫдрепта четирѣ ноастръ нѫва фи фъръ де роадъ сѫ фъръ фрѫкт. Спре тоате даръ, дѫпъ тоатъ пѫтинчоаса мъсѫръ четиторюл ши дисципѫлѫл датор сѫнт а авѣ ѫаре де самъ, къ ачаста є Майка, карѣ ъзмислѣще ѫцелѣцерѣ ши дїюдикацїа, сѫ прежѫдекарѣ, ѫкълъѣще, ши ши хрънѣще май наинте де нащере ши допъ нацере ле крѣще, ши къръ потериший вжртѫтѣ крѣсчери сѫ а єтати ѫдрѣптъ ши адѫче, къчй къ фъръ дин дестѫлъ ѫаре де самъ, ши цинѣре ѫ минте, ничй се поате чева де съвжршит ѫцелѣце, ничй бине цинѣ ѫминте, ши фъръ де ачѣсте доаѡ ѫкрѫрй тоате сѫнт несъвжршите ши олоаце, Нимика нѫ ѥсте ѫпротива ѫъзри де самъ, ка силирѣ ши граба,

къ

къ прекумкъ орй кжнд омъл кв грабд алъ-
гъ, нв полте лва сама ла лвкрвриле, прин
каре трѣче, аша ши минтѣ ноастръ кжнд
грѣбинд гжндѣще, нв ште а старе нимика
квм се кввине а лва а самъ: пентрв ачѣа
авзцзторїй де ачаста фоарте сѣсе грижаскъ,
ка се факъ пре првнчй бине лвзтори де са-
мъ, адѣсе орй кв дорѣре се вѣде тинерй фо-
арте исквсицй ла минте, май пре оурмъ нвсе
аратъ атрв авзцзтврй чей май алешй, ши
ачѣа нв пентрв алта, фѣръ нвмай пентрв
алор чѣ преште мѣсврѣ силире ши грабъ, лезне
авацъ, ши лесне ши зевйтъ, пентрвкъ нв
вор де ачѣа че ав авзцат кв лвare де сѣмъ
ши адевнг се гжндѣскъ ши се жвдече, а-
сѣмене пъраелор челор де плоае, каре нвмай
пжнъ атвнчй кврг, пжнъ є плоае, шръ поцин
двпъ ачѣа рѣмжн оускате, а шале нввей а-
фла ничй оун песквц ничй оун рак, фѣръ
нвмай пїетри кв апа адвсе, фвлцерва ноаптѣ
пвцин ажвтъ, каре прекум адатъ ши пїаре,
шръ прин статорника лвare де самъ а мин-
цїй оамени ав изафлат а оарекжтева мїй де
ани тоате аналте авзцзтврй, фолоситоаре
мѣестрїй, ши тоате цїинцеле, ноой дарѣ а-
вжндвле гата, лесне ле пвтем ажвнчїи, асе

фѣръ

фъръ лъаре де самъ исте ноаw лкисъ лтрă-
рѣ ла джнєле, сав дъпъ врiw норочире де
ши лгръм ла джнєле, чи де нъпразнъ тре-
кжнд ши алергжнд, пъцин потем ане конда-
ще къ джнєле.

Лцелепцїа челор де демълт Философй ĕ-
ра, прекъмъ съфлетъл оменеск аъ акът лкъ
майнаинте wрнкжнд тоате къноцинцеле лвъ-
цътърилwр ши а лцелепчъни, ши лѣъ ѯъъй-
тат, ши фїиндъ се обичнъаще, нимика
алтъ нъ фаче, чи нъмай w адъчере аминте де
чѣле че май наинте аъ цїът, ши дин ачѣа
оурмѣѯъ, къмъ дъпъче лваць омъл, ачѣа
ашай паре лъй лесне, ши фиреск исе вѣде,
ка кжнд аъ фост къ ĕл дела лтокмирѣ лъмїи
чей де гжнд. Шй ачаста лцелепцїй атжта л-
семнѣѯъ, прекъмъ прѣ къныл Фъкъторюл пре
съфлетъл къвжнтъторю спорнiк де тоатъ
Лцелепчънѣ лаъ фъкът, аъ пос л ĕл бонъ-
фъкътоаре семжнцъ де тоате цїинцеле, каре
нъмай ащѣптъ роаw юбири де остенѣлъ. ши
кълдъра лъзрїй де самъ серъсаре, се крѣскъ,
се лфлорѣскъ, ши род се адъкъ. Тоате л-
пестригъриле ши чѣле май фаине вжнй л мар-
мъре лгропате стаъ, ши ащѣпгъ мжна иск-
ситълъй

ситуляй тъеторіў де пїатрѫ, се тае пїатра, се о нетезѣскѫ, ши ачѣа че л ѫ аскўнс ѕъчѣ, ѫтрў подоаба са лумїй се арѣте, ши лнаинте се понѫ. Ци каре интересе (ва гѫнди чинева) поате пре Дисципулул сăў Оученикул тѫнѫр дешепта ши лтъри, ка се каўте л юбирѣ де сітенѣлѫ ши л лўарѣ де сѣмѫ кътрѫ лвъцътўрѫ дўлчаца са? лсўш Павел Апостолул ничй кът нўсăў лдоит пре фъкътюрюл де вїерсўрй елленещй де мъртўріе ал лўа, прекум сѫнтем нѣмул лўй Домнезеў. Ши ачѣа деспре че алта поате фи, фъръ нўмай деспре лцелепчўне, ши фачере де бине, Домнезеў се нўмѣще прѣ лцелепт, дрепт, ши бон, ши карале кътрѫ ачѣще пропрїетъцй се апропїе, Поате фи май маре ши май лъўдат Інтерес пре лўтѣ ачаста декът ачеста? тоате чѣле лалте ѫлатўрй.

Пѫнѫ аичѣ лкўвынтул ачеста ам къўтат нўмай ла ачѣа, кари кў тотул лвъцътўри се предаў, ши тоатѫ вѣца лор єїй о дедїкаѕѫ: ѫрѫ четирѣ формоасе́лор кърцй лимба са, поате ши сетѣнўлуй ши пъторюлуй де ой юкитеафи, нўмай дѣка коноск слове́ле, ши аў лвъцат а чети. Тоатѫ лцелепчўнѣ дрѣптѫ;

Кърциле формоасе спре сфършитъл ачелл се лдрептѣзъ, ка се фїе нѣмъл омењеск май лцелепт: май бон, ши май норокос: Пентръ ачѣа тоцй лъминъторїй, ши кътръ ачѣа тоцй юбиторїй де оамењ нъ ай врът аръбда, ка лцелепчънѣ ши формоаселе цїинце нъмай лимбиле чѣле дедемълт бътрѣне се ръмѫе, ши нъмай лтрън нъмър анъмицй оамењ лъцаци сесе лмърцинѣзе, ши лгрълѣскъ: Фирѣще исте съфлетълъй, ка ши трънълъй лтрь тоате є де Коммън асемене, ши адѣсе орй ачела каре пъцин цїе, къ инимъ бонъ поате фи май бон, декѫт ачела, каре мълте цїе фъръ инимъ бонъ дъпъ ачелаш мод, прекъм мълцй, каре пъцин аь, дакъ сънт лдестълице пот лпаче къ лдестъларе ши къ дрептате бїаца сал петрѣче, декѫт оунїй, карїй къ wєътъ де пърцй май мълт аь: Гѫндъл атот пътѣрникълъй Зидиторю нічй одатъ нъ доарме, нічй ласкъ тотъл нѣмъл омењеск: Пентръ ачѣа де мълт нъмър нацїй ши нороаде прин кадѣрѣ ши патима а мълтор сѫте деанй, чѣле, че пентръ недрептъциле сале, ръотъциле, шръ май вър-тос пентръ не оунириле ши гѫлчевиле лтре сине аь съферит ши аь петрекът, ши аь ръ-

бдат,

Ъдат, прин Аъшй ачѣсте рѣле патимй требе,
Орйкинд А симцире вор вени, А май бон рынд
асе поне, ши асе Абонътъци, къчй фирѣше
карелѣ пофтѣше сей фїе май бине, ши се нъ
пъцаск ръзл. Аъшй ачест фъкъторю де би-
не гынд череск аша Атокмѣше, ка тътърнр
нородделор къ врѣме се лисе дешкиз ъкїй
минцїй, се вяз, ши се коноаскъ, дин каре
въторю ши оучигъторю извор пърчеде
ненорочирѣ лор: ши ачеста є изборъл рътя-
тѣ, дин ел кърг нещїинцеле, недрептатѣ А-
тре фрацй ши вечиней, гълкава, оурѣчънѣ ши
оунирѣ, ши не слоага, зависть, пизма. мън-
дрїА, минчъна, ши тоате фъцърничїиле, къ
оун къвынт, тоатъ ненорочирѣ. Дечй де А А-
пъцина рѣзл пре лъме, ши А Амъгаци бинеле,
є де требъинцъ ши оуна ши алта майнаинте
А коноаще; ыр ачаста се поате фаче прин че-
тирѣ кърцилор фър де патимъ, карелѣ Аце-
лѣе ши цїе че є бон ши де фолос лесне се лА-
се, къторъ АчѣА Ал Адрепта, ши Ал Адъче.

КАП VII.

Пентрŭ Прїатений ши Прїетешŭг.

Пŭинд наинте де мŭлте кипŭрй де авъцътŭрй Мораличещй є фоарте де фолос, апрезнъ ши весел, асŭуший ачѣлѣ лŭкрŭрй, токмай ân лŭкръриле лор ши а ânплинири а арътa, ши чѣм се фаче прин Їсторїе: Де фолос є даръ, кърчй є фоарте лесне а цинѣ а минте ачѣм, каре а ĕĕемплŭ ши а лŭкрŭ ânадинс апланит ачелаш ши ачелаш се веде. Кŭ бŭкŭрїе є даръ: кърчй не фаче пре ной а коноаче марй ши лъŭдате Персоне, каре кŭ мŭлт май наинте де ной пре лŭме аŭ вїецŭит, адŭче пре ной â кŭноцинца ши соцїетатѣ кŭ дъншїй, ши дещептъ атрŭ ноой пофтъ, ка ши ноой лорŭш дŭпъ потинца ноастръ а лъŭдате адептърй

аст-

мене съие аръцъм. Прїетенїй є томеюл чел дин
тжю а толтеи вїецїй wменещй чеїй времѣлни-
че, ши а бунъцъгилор, къ дѣка арфи тоцй
оамени пре лume боний, ши тоцй оунул ал-
тул прїатений, тоцй ар путь фи бине нороко-
шй. Кътуй май стрмпцъ ши май апроапе
лтре оамений мижлочирѣ, ши де нуй ысте
лтре джнщїй оунире ши армонїе, лпрезнъ оу-
нул алтул бунъ воире, ши крединчоасъ ши
дулче прїетенїе, куй атжта сунт єй прин а-
чѣм лсуши лпрезнаре ши немотенїе май не-
норокошй, ши тикълошй. Бърбатул ши му-
лїмѣ, фрателе ши сора, ши чей май де а-
проапе вечинй а оунуй сат лъкуиторй, де оун
нѣм ши де о крединцъ фъръ де юбитул прїе-
тешуг че сунт алтъ, фъръ нумай амар, ши
невое? Нуе май де комун лтре оамений, чи
номеле прїатений, къчй фирѣ лвацъ афи ачѣа
чева формос, лнсе де допъ неворочире, ши
спре маре wкаръ ши рушинѣ нѣмулуй оме-
неск, нимика атжта нуе батжокорѣще, ниче
ашаръу се лтребуинцѣзъ, декжт ачест прѣ
чинстит номе, куй нимик алтъ нуе фъцърни-
чѣще минтѣ атжт, декжт куй ачест номе
санкт, лнаинтѣ окилор ши де фаце юбите,
прѣ

BIBLIOTECA ACADEMIEI

пр҃к двлче пріатене, шр҃ъ де дос ши пвцинтел
май департе, ла алт лок: ⁂тре алцй пріа-
тенй, батжокоритор҃ю, рѫзитор҃ю, ши нъпраз-
ник хвлитор҃ю ши гонитор҃ю, Др҃кпте Домне-
ѫевле! пентрв ачѣа сѫнт дървиций кв кввжн-
таре ши кв ⁂целѣцере оамений, ка прин ачест
дар май таре сесе ⁂нш҃ле, ши не ⁂целепц҃ѣ-
це ⁂тре сине се трѫскъ, ши сингврй пре
сине неноросошй оъсе фак҃ъ, ши каре є причина
єав кавза ла ачаста? нв є атѫта ничи не ⁂-
целѣпта юбирѣ де глорїе ничй недр҃кпта юби-
ре де аввцїе, кѫт є нетр҃евника єдвкацїе, ши
небоне, ши оврічоасе обичаюрй. Пентрв а ⁂-
педека дар҃ъ ⁂ кѫт є кв пвтинц҃ъ р҃ѣлеле ⁂-
требвинцерй але прїетѫшвгвлвй, ши пентрв а
фач҃ъ кѫноскѫт оаминилор че є прїатенвл, ши
че є прїетѫшвгвл, аичи ва Історїа пвне ноа҃ъ
⁂наинте чѣле дгдемблт, адек҃ъ ⁂наинте де
Хрїстос, ши двпъ ачѣа ши чѣле ноп оарє-
кате єѯемплврй.

⁂цїпїад афлжндвее ⁂ маре помпъ ши ⁂
кон҃ъ норочитое ⁂ Ядина, мвлцй се арѫта лвй
ай фи прїетени, ши съ ши жвра, къ сѫнт лвй
кв трвпвл ши кв сѫфлетвл дгдикацй, ши
предацй, пре карїй єл кїемжндвй ла сине ⁂-

тро

тро ноапте, аѣѹ спѹс, къ ал ѹ фъкѹт wоучи-
дере, ши ѥсте кѹ тотѹл прѫпъдит, чи се фа-
къ бине, сѫй ажѹте, ка сѫѥ поатъ мынтѹи:
атѹнчй тоцй сѹпт килине ѥѫкѹзацїй лаѹ лъсат,
нѹмай оунѹл, анѹме Калїа, аѹ рѫмас ла дже-
сѹл, фъгъдѹиндѹсе къ ла джесѹл ва рѫмынѣ,
ши дева фи де требѹинце ши де липсъ, кѹ
джесѹл ши пентрѹ джесѹл ва мѹри. Атѹнчѣ
ел пре тоцй аѹ ѯогонит дела сине, ѩръ пре
ачеста лаѹ цинѹт ла сине пѹрѹрѣ.

Зопїф крединчосол прїатен алѹй Дарїе ѧ-
пъратѹл Персилор, ка сей ажѹте абирѹи чета-
тѣ Вавїлwн, шаѹ тъат насѹл ши оурекиле,
ши аѹ фѹцит ѧчетатѣ чѣ лкисъ, спѹиндѹле
къ ачѣа Ѧпъратѹл ѩѹ фъкѹт, четъцѣнїй кѹ-
носкѫндѹй искѹсинца лѹй, лаѹ фъкѹт Воевод
лор. Ѩѩръ ачеста предъ четататѣ лѹй Дарїе,
Каре Дарїе, кѫнд лаѹ въѯѹт аша сек ши ски-
лъвит, кѹ лакрѫмй ѩѹ ѯис лѹй: ах прсте мъ-
сѹръ крединчоасе прїатене! че ай лѹкрат? да-
ръ нѹ цїй, къ сѹ пентрѹ тине о мїе де четъцй
ѧтрецй аш да.

Димитрїе де Фалчери философѹл перипатїк
оученикѹл лѹй Ѳеофраст, ѯѣче ани аѹ кѫрмѹ-
ит кѹ Респѹблика Ѧѳинейлор, ши дѹпъ ачѣа

аѹ

ав фост изгонит, єлав трекът ла Ѳива, оунде вїецуинд ка оун четъцѣн прост, шав фъкът пріетішаг кв философал Кратес, латрва-
къра пріетеніе май адестулат вїецуа, декът кънд ера ла Домніа чѣ маре.

Филіпп Краюл Македоніей превмблжндусе пре оулица, ла карѣ се виндѣ роеїй лаї, оунул динтръ ачещѣ възънд, къ хайна, ку карѣ ера лъзкат Краюл, оурът ста, ав зис лаї: аскултъмъ Филіппе, сеци спую о тайнъ, деспре карѣ вей куноаще, къци сънтем пріятеній. Краюа се апропіе, нъ робул ли зисе нчет, латокмѣщеци вешмънтул тъу, къ єрушине стъпъниторюлаї аша а оумбла. Дрепт, зисе Филіпп: ту єщи пріятенул міеу. Ав дат лаї слобозеніе, ши лав дъруит.

Пламенит Краюл Егупетулаї ав віецуит ланул 525. майнаинте де Хрістос, каре ера ку тоатъ фамілїа са де Камбіс ланъратул Персілор бируит ши робит, възънд пре фечоара са каш робъ дукънд апъ, ши пре фїюл съу ла фїаръ, тоате ачѣстѣ ле съферѣ ку маре ръбдаре, нъ кънд възу пре оун пріятен ал сеу бътрън ласърчіа чѣ май де пре оурмъ абътрънцелор ши а слъбичунилор сале, чершинд

пъне,

пжне, ав плжнс кв амар. Лав Ѧтребат Камѣс: кѹм поате фи ачѣа? де ел нинорочирѣ са, щи а прѹнчилор сѣй сѹфере, ав рѫспѫнс: Ѧн ачѣа лмй ажѹтѫ мѫримѣ сѹфлетѹлѹй ши магнимитатѣ, нрѫ вѫзѫнд пре крединчосѹл мѣѹ пріатен лаша липсе, ши невое, ши непѹтжндѹй ажѹта, нѹ ам атжта мѫриме де сѹфлет, ши магнимитате. . . .

Алеѯандрѹл чел маре ав славгѫрит ачастѫ порекл ѫ сав нѹмире нѹ атжта кв бирѹинца а тоатей пѫрци Рѫсеритѹлѹй, кжт прин нице лѹкрѹрй але сале, каре аратѫ адевѫрата мѫриме де сѹфлет алѹй. Ѧчѣле май гроазнице фригѹрй, Фїлїпп пріатенѹл, ши тѫмѫдѹиторюл лѹй, лй гѫтѣще лѣкѹрй сав медицине токма ѧ хїоа чѣ майнаинте де ловирѣ кѹ тоатѫ потѣрѣ лѹй Дарїе, де карѣ ловире (рѫѯбою) ши баталїе атжрна тоатѫ слава сав глорїа лѹй. Токма ѧ часѹл ачела, кжнд ера се бѣ лѣкѹриле, ав примит оскрисоаре, ка сѫсе пѫѯѣскѫ де Филїпп, кѫчй ел є митит ка сел Отрѫвѣскѫ: ѧтрѫ Фїлїпп кѹ лѣкѹриле, нр Алеѯандрѹ дѫдѹ лѹй скрисоарѣ сѫо четѣскѫ, ши ел лѹѫ лѣкѹриле ши ѧдатѫ ле бе, прин ачаста арѫтжнд, кѫ нѹ є кѹ пѹтинце лѹй де

пріатѐ-

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE

пріатенъа съу чел куноскут асе адои, че ау гъндит Алеξандру ачаста фъкънд? Філіпп ẽ ом де оменіе! Філіпп є пріатенъл міеу! єл ау аут тотдеуна дела мине ачѣа, че ау воит, ши ши де акум инаинте поате авѣ ори че ва пофти, ши кум ар путе єл пре мине отръви? ачаста нуе кѣ потинцъ! асе фіе чей плаче, єу май воеск а мури, декът де дънсул реу а гънди.

Діонисіе Сіраґузи чел динтжю ау осъндит ла моарте пре оарекаре маре ши алѣсъ фаць Сіціліан, анume Дамон, ачеста сау ругат де атжта милъ, ка сей дѣ слобозеніе пре оарекътева зиле, се мѣргъ, се вазъ инаинтѣ морци сале пре Муліарѣ ши пунчій съй, ши сеший ръндуяскъ лукруриле сале, фъгъдуинду асе ахіоа нумитъ къ ва вени. Девей афла пре карева, каре ва ста кун пентру тине, ши аша, каре ва мури пентру тине, де ну вей вени, тевою словози, ау зис Краюл: Піаїас пріатенъл луй абія ашептъ, ши се пуасе пре сине ла темніцъ алокъл пріатенълуй съу, иръ чела лалт сау дусе. Соси ахіоа нумитъ; Дамон акъ нуи венисе. Тоатъ фамиліа луй Питіе плънцѣ, ши се тънгуя, ши тоцій четъцѣни ал номѣ

неуи

неѫн, ши ненцелепт, ачеста мѫнгѫинд пре ай
сѫй грѫїѧ кѫтрѫ дѫншїй: Ня плѫнцеци, ѻ
вой пѫцинй ла минте! тоатѫ мѫхнирѣ мѣ ѥ,
кѫчй цїѧ кѫ ва вени Дамон пріатенѫл мїеѫ.
Соси ши амїаѯѫл, ѧчасѫл нѫмит де пїардере:
лѫарѫ пре ачеста, ши плекарѫ кѫ ѥл ла локѫл
пїерѯѫри, сосирѫ ачїѧ, кѫнд де одатѫ тот но-
родѫл, каре ера ла привѣлище, ѧ лчепѫт кѫ
глас де мираре ши ѧфрикошат а стрига: на-
тѫ! нтѫ Дамон! ведецил оунде ѯѫоарѫ юте
кѫ Калѫл! алергѫнд ашаврѫжмѫшѣце ачеста,
соси тот асѫдат, ши кѫ фацѫ вѣсел ѧ кѫѯѫт
пре грѫмаѯїй пріатенѫлуй сѫѫ ѯикѫндуй: ю-
бите Пїдїе! драг Пїдїе! нѫвей мѫри тѫ, чи ѥѫ,
тоатѫ мѫлцимѣ нородѫлуй вѫрса ѫѯѫоарк де
лакрѫмй, ши сингѫр Дїонїсїе, каре алминтриле
ера кѫ инимѫ ѧпїетритѫ, ши ом сълбатек,
ла ачастѫ не обичнѫитѫ ведѣре лѫй сѫѫ ѧмѫ-
ѧт инима, алергѫ, ши кѫ лакрѫмй лчепѫ пре
ачей дой ай ѧерѫциша, ши ай сервта, нѫва
мѫри ничй оунѫл дин вой: овой врѣдничй де
а трѫи ѧвѣк! ах фїевѫ милѫ, ши мѫ примици
ши пре мине ал треилѣ ѧ соцїа ши претенїа
волстрѫ.

Анті-

Антїпатер Краюл Македонїей, ши Фоцїон четъцѣнул Атинїей, ера прїатений, Краюл пофтѣчева дела Фацїон, чен ер кѫ дрептате, кѫм поцй тѫ чѣре дела оун прїатен ачѣа? аѫ зис ачела: кѫчй кѫнд аш фаче ѳѫ ачаста, аш фи чел май де нимика батжокоритор ю, кѫр нѫ прїатенул тѫ.

Ѳемистоклес ши Аристид нѫмиц, чей май дрепцй ши де кѫпетенїе четъцѣни Атиней ера тотдѣуна оунул алтуя протившичй, ши непрїатений, одатъ фїинд ей алеш ши рѫндуиций де четъцѣний ла отримитере де маре фолос пентрѫ тоатъ Патрїа, ачещѣ ешинд пре поарта четъцїй. Аичѣ фрате, аѫ зис Ѳемистоклес ай Аристид, се лъсъм непрїетешугул нострѫ, ши се фим прїатений пѫнъ вом сѫвѫрши бун норокос лукрул пентрѫ Патрїе, ши кѫнд невом ътоарче, пѫтем, де вом вои, кѫръш ай ла луа.

Акѫма вом спѫне оарекътева ексемплѫй дин Історїа чѣ ноаw.

Ѡмулїре сѫракъ аѫ венит ла Кардиналул Факрезе, ши лаѫ рогат сей дѣе чинчй галбенй, ка се плътѣскъ кирїа саѫ плата пентрѫ лъкуинца са, кѫчй алминтриле вор сео сколце афаръ дин каса, Кардиналуя шаѫ адус аминте,

кѫ

кѫ аў авўт ла тинерѣце прїетешўг кў бѫрбатўл мўлїерїй ачещїѧ, аў дат ей о цедўлѫ, саў адноташїе, сесе дўкѫ ла Провизорўл лўй. Ачеста дўпѫ порўнка стѫпѫнўлўй сѫў нўмѫрѫ мўлїерїй 50. де галбенй, карѣ ачаста вѫѫжнд, спўне Провизорўлўй, кѫ Кардинальл нў оаў ѧцелес бине, ей нўй требўѫще май мўлт декѫт чинчй галбенй, Ачеста саў дўс де аў ѧшїинцат пре Кардинальл деспре ачаста. аре дрепт бона мўлїаре, амѣ е сминтѣла. Дѫ ей 500. де галбенй, шїй спўне, кѫ орїкѫнд ва авѣ липсѫ де баній, сѫсе кѫскѫ.

Доамна Гаврїелїй де Естрес юбита лўй Хенрик ал патрўлѣ Краюл Францозеск, саў сфѫдит кў Сўлла Министрўл Краюлўй ши аў пўс де гѫнд сел пўе ѧнемика Краюлўй, Краюл, каре фоарте юбѣ пре министрўл сѫў, лаў тримис ла юбита са сей спўнѫ деспре партѣ лўй, кѫ лўй е воѧ сѫсе ѧнѣче ей дой. Ачаста лаў примит фоарте оўржт, кў ворбе аспре. Ѧтўнчѣ Краюл аў шезўт кў Сўлла ѧ кѫрўце, ши аў мерс ѧсўш аколѡ: ачаста вѫѫжндўй аў ѧтребўинцат тот виклешўгўл ей кѫтрѫ сокотинца са, ѧсе вѫѫжнд тоате фѫрѫ де фрўкт, аў ѧчепўт амар а плѧнце, тѧнгўиндусе, кѫ ѣ

лўй

лъй май мълт пентрѫ о слѫгъ декът пентрѫ джнса, Краюл възънд, къ кѫ кът ел май мълт о свътъ, ши орога, кѫ атъта е май мълт съ амърѣ, мънїѫ, ши пре Сулла слѫгъ номѣ, ръспѫнсе ей Краюл фоарте мънїос: че слѫга мѣ, се цїй Доамнъ! къ май лесне пот къпъта зѣче юбите (иѣовниче) кѫм ецй тѫ, декът о слѫгъ ши пріатен крединчос прекѫм е Сулла, ши ачѣстѣ зивънд се ынтоарсе а касъ, атѫнчѣ ачаста алергъ, къзѫ ынаинтѣ Краюлуй, чершинд ертъчѫне, ши фъгъдуиндусе къ кѫ тоатъ анима сева ынъка кѫ Сула.

Ришард Мїинд Медикѫл дин Лондон авѣ маре претешѫг кѫ алт медикѫс амѫме Фреенд. Ачест депре оурмъ фїинд ынъкнъ шъзътторю ал парламентѫлуй, сав арътат фоарте ынпротивиторю министерїѫлуй, ши пентрѫ ачаста аѫ ръдикат асѫпра са аша непріетенїе, кът лаѫ бъгат ынтемницъ. оунде се пон вънзътторїй де ынпъръцїей, дѫпъ ашаса лѫнъ Министрѫл чел дин тъй ши май маре сав бетежит фоарте грев, ши аѫ кїемат ла сине пре Медекѫшѫл Рїшард Минда. Ачеста кѫноскънд боала Министрѫлуй: ынй спѫне къ алтѫл нѫлъвиндека, декът ел асе нѫй ва да ниче оун пъхар ди апъ,

апъ, пънъ нъсева слобози Фреенд дин тен-
ницъ, Министрял възъндъсе лашаневое, ал
мижлочит слобозенїе ачелял, ши âша ал до-
бындит съвътате. Ятъчъ Ришард Минд ал
дъс ла пріятенял съл Фреенд чинчи мїй де
генерй, каре ел дин мъщерїа пре врѣмъ лкисо-
рїи лъй ал фост тъцигат.

Воатюр алесъл скріиторю франсозеск лвъ-
кзл лъй Лъдовик ал 13-лѣ. ал пїердът лжок
тоцй бани съй, ши лкъ ал май ръмас даторю
200. де галбенй, ел скріе пріятенълъй съл
лъй Костор о скрисоаре, чержнд дела джнсъл
ачастъ сумъ де бани. Ачастъ скрисоара аратъ
нодо сѣмне фъкътоаре де' віацъ а съвършы-
тей лкрединцерй, ши словозенїа пріетешъгълъй
адевърат, ши дрепт инимеск. Ачаста є: ел
ам пїердът ерй тоцй банїй мїей, ши че май
мълт лкъ доаw съте де галбенй даторю: ка-
ре ам фъгъдъит астъзй ай пъне жос: адекъ:
ай пъти, дакъ ай тъ тримитемй: нъ денъ
ай, лпрумутъ дела чинецй плаче. Фїе кум
ва фи, къ требъе ши тъ семъ лпрумуцй, ши
те пъзѣще бине, ка сенъцй апъче алт чинева
динаинтѣ мъстѣцелър ачаста ла бонъ врѣме
фъгъдъиндъмй драгосте, мїе мїар фи жале пен-

тръ

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

тръ тине, къчй прекум те куноск ев, кз грев тей мънгъм тз дъпъачъм, дечй касе. скапй де ачастъ ненорочире, май бине винде тот че ай, къчй тз везй аша, кум цїе драгостъ порънчи, ев симцеск л сине маре драгосте аша кз тине пъшинд, ши ев цїз бине, къ аш симци май маре, кънд ай лзкра ши тз кз мине аша, лсе че сецй фак ев, дакъ ецй аша де прецетъторю, акзма жздекъ: аз доаръ нз сънт ев пентрз тине бине лцїинцат, евзвою да ачелам облигаціе, каре мїе ва адзче бани. Ши пофтеск зїwа бонъ.

Спре аша скрисоаре се квине аєтмене респунс. Ев ам о бзкзріе неспзсъ, къ сънт л старе а аръта цїе службъ мик, каре о чер дела мине, нічй одатъ нз мїаш фи адзс аминте, къ сар пзтє кзмпъра аша драгосте кз доаъ суте де галбенй, дзпъ че ам кзноскзт даръ ачаста, мъ фъгъдзеск цїе, ка пънъ вою фи вїз, вою авє гата оун капитал мик спре ата ръндзалъ: Порънчещемй слобод орй че вей вои, щицй ва фи спре плъчере, къчй тз нзвей пзтє авє атъта драгосте порънчиндзмй мїе, кът ва фи амє цїе служинд: лсе кът лци сънт аплекат, атъта мъвою лпротиви цїе, дєкъ мъвей невои а лза дела тине облигаціе-

Сфършитзл пърцій лтъй.